

Helyi Pedagógiai Program

2013

1. Az intézmény alapadatai

Az intézmény OM azonosító száma: 201798

Székhely intézmény neve:

Katica Napközi Otthonos Óvoda

Címe:

9142 Rábapatona, Rákóczi u. 85.

Telephely neve:

Tulipános Napközi Otthonos Óvoda

Címe:

9113 Koroncó, Rákóczi u. 39.

1. Óvodai nevelésünk célja, feladatai

Alapvető feladatunknak tekintjük az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését. Ezen belül az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítását, a gyermekek sokoldalú fejlesztését, egyéni képességeik kibontakoztatását, a helyi nevelési program hatékony és sikeres megvalósítását, melyet az „Évszakok, jeles napok az óvodában” saját készítésű programunkkal valósítjuk meg.

Célunk a sikeres élethez, munkavállaláshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek készségek fejlesztése, az egyénre szabott fejlesztés keretében mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás biztosítása, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítése.

Mindezt a kulcskompetenciák fejlesztését segítő modern pedagógiai módszertan alkalmazásával (kooperatív technikák, projekt módszer, témahét) kívánjuk elérni.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása, a lemorzsolódás és kirekesztődés megelőzését támogató személyközpontú, egyéni fejlődési utak végigkísérésének kialakítása.

További célunk a székhelyintézmény és telephelye közötti horizontális tanulás elősegítése, a pedagógusok közötti szakmai konzultáció, tapasztalatcsere megvalósítása.

Nevelési célunk a gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébren tartása és kielégítése, a kreativitás előtérbe helyezése és a kompetenciaérzés kialakítása, fenntartása, a családokkal való együttműködés, a családok segítése, erősítése, továbbá, hogy az óvodáskor végére iskolára alkalmas gyerekeket bízunk a szülőkre.

A tevékenységek sokszínűségével kívánjuk bővíteni a gyermekek ismereteit, figyelembe véve életkori sajátosságait, képességeiket, igényeiket.

Az óvodai munka folyamán a nevelői szerep alkotó jellegét hangsúlyozzuk, amely az adott szituációban eredetiséget, kreativitást kíván.

Mind a „szabadon engedést”, mind az „abszolút érvényű merev nevelést” szélsőséges nevelési módszereknek tekintjük. Nézetünk szerint minden pedagógiai döntésnél a körülmények sokaságát kell figyelembe venni.

Minden kapcsolatunkat az őszinteség és a felelősségérzet irányítja, elismerjük a gyermek jogait, és kiemeljük a szociális érzékenység, a nyitottság fontosságát.

A közösségi viselkedésrend keretei között a gyermek mind több oldalú megismerésére, fejlesztésére törekszünk, felelős, feladat- és tevékenységrendszer biztosításával.

A fejlesztés fő színtere a játék, melyhez rendeljük, építjük az egész személyiségfejlesztést.

Kialakítjuk és fenntartjuk a neveléshez szükséges szakmai feltételeket.

A tudatos pozitív érzelmeket keltő, személyiséget bátorító nevelői attitűdöket hangsúlyozzuk, elítéljük a következtlen, sablonosan cselekvő, kategorizáló nevelői magatartást.

Az óvoda életének és munkájának minden területén folyamatos fejlődésre törekszünk, kiemelve ebből az óvoda-család kapcsolatát.

A kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

Pedagógiai alapelveink

- Az óvodai nevelőmunkánkat a családi nevelésre építjük, annak pozitív megerősítésére törekszünk, biztosítva az intervenciós gyakorlatot.
- Szeretetteljes, barátságos, biztonságot nyújtó, családias légkörben történő nevelés, a gyermekek személyiségének és jogainak teljes körű tiszteletben tartása, a gyermeki másság elfogadása.
- Gyermekközpontú szemlélet, differenciált egyéni bánásmód alkalmazása a csoport, a közösség keretein belül.
- Esélyegyenlőség megteremtése a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésével, szakember megsegítésével.
- Tevékenységközpontú nevelés megvalósítása.
- A gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítése, a gyermeki önállóság határainak fokozatos szélesítése.
- A nemzeti és etnikai kisebbség kultúrájának megőrzése és kiterjesztése.
- A külső környezet felé nyitott nevelési légkör megteremtése annak érdekében, hogy a család megismerhesse az óvodai életet.
- A pedagógiai szabadság érvényesítése a törvényi szabályozás szerint, a gyermekek érdekeit figyelembe véve.
- A nevelési cél a gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébrentartása és kielégítése a kreativitás előtérbe helyezése és a kompetencia érzés kialakítása és fenntartása.

Egészségnevelési nevelési elveink:

Óvodai nevelésünk teljes időtartamában az egészséges életmód, életvitel megalapozására törekszünk. Óvodásaink lelki egészsége érdekében tartózkodunk minden megszegyenítéstől, biztosítjuk a mosdó használat során az intimitást, minden tevékenységnél figyelembe vesszük és toleráljuk az egyes gyermekek egyéni tempóját, esetenként, megismertetünk és szükség szerint relaxációs gyakorlatokat alkalmazunk, biztosítjuk a rendszerességet, az óvodai élet szervezésével csökkentjük a

konfliktuslehetőségeket.

A családokkal közösen szervezett programjainkat úgy alakítjuk, hogy lehetőséget adjanak a mozgás, egészséges életvitel népszerűsítésére.

Környezeti nevelési elveink:

Minden óvodai tevékenységünknek a szemléletformálást és a környezettudatos magatartás kialakítását kell szolgálnia a gyermekek, a szülők és az óvodai alkalmazottak körében. Törekszünk a lakóhelyünkhöz közeli környezeti, természeti értékek megismertetésére, a pozitív attitűd kialakítására. Az aktív állampolgárrá neveléssel a fenntartható fejlődés biztosítása minden óvodai alkalmazott feladata. Ennek érdekében gyermekeinket víz-, és energiatakarékosságra neveljük, ebben minden dolgozó példaadó magatartása elvárt.

A gyermekek tevékenységeihez, illetve az óvodaépület dekorációjának elkészítéséhez törekszünk a természetes anyagok minél nagyobb mértékben való felhasználására. Előkészítjük, megalapozzuk a korszerű hulladékkezelési kultúrát. Csatlakozunk a helyi és az országos szervezésű környezetvédelmi, környezet megőrzési programokhoz.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrált nevelése

Az intézmény alapító okiratában foglalt, a fenntartó által meghatározott fogyatékoság típusának megfelelő sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, fejlesztését vállaljuk fel. A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált neveléséhez, fejlesztéséhez szükséges feltételek közé tartozik az illetékes szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkozáshoz szükséges szakirányú végzettségű óvodapedagógus foglalkoztatása, a foglalkoztatáshoz szükséges speciális nevelési terv, valamint speciális eszköz, a gyermek részére a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása. A habilitáció részben a többi gyermekkel végzett munka során, differenciált bánásmóddal és eszközökkel, részben egyéni vagy kiscsoportos formában valósul meg

Alapelvünk:

A sajátos nevelési igényű gyermekek joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő gyógypedagógiai ellátásban részesüljön.

Hisszük, hogy nem a közösségből kiszakítva, hanem a többi gyermek között, párhuzamos tevékenységként kezdeményezett fejlesztőjáték, és a mozgás a legeredményesebb formája a fejlesztésnek

A mi felelősségünk a gyermeke képességfejlődéséhez, személyiségfejlesztéséhez szükséges ismeretek bővítése

Az óvónőknek olyan befogadó csoportléggkört kell kialakítaniuk, melyben a gyermekek magatartása, viselkedése kizárja a hátrányos megkülönböztetést

A fejlesztés rövid távú céljait minden esetben a fejleszthetőséget tükröző gyógypedagógiai-orvosi-pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira, illetve a szakértői bizottság javaslatára kell építeni

Fokozatosság elve (egyéni fejlődésmenet az idegrendszer, a mozgás, az értelmi képességek fejlődésében)

A fejlesztés legfontosabb területei:

A kognitív funkciók fejlesztése

Alapmozgások kialakítása, a nagymozgások koordinálásának javítása, az egyensúlyérzék, téri tájékozódás fejlesztése

Manuális készség, finommotorika fejlesztése

Kooperációs készség, verbális kommunikáció fejlesztése, beszédindítás, beszédmegértés fejlesztése, szókincsbővítés, nyelvi fejlesztés

Játéktevékenység alakítása, adekvát játékhasználat elsajátítása

Közösségi szokások kialakítása, fejlesztése

Önellátás készségének fejlesztése

A gyermek érzelmi életének alakítása, gazdagítása

Biztonság és kölcsönösség megtapasztalása, megteremtése

Célunk:

A harmonikus, nyugodt, biztonságot adó környezetben természetessé váljon a gyerekek között személyiségük különbözősége

A sajátos nevelési igényű gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása, fejlődésének elősegítése, életminőségük javítása, társadalmi beilleszkedésük segítése

**KATICA NAPKÖZI OTTHONOS
ÓVODA**

**HELYI PEDAGÓGIAI
PROGRAMJA**

“A gyermekek világa a maga féktelen vágyaival és lemondani nem tudásával, varázserő-hitével és mindent megelevenítő fantáziájával legfeljebb a felnőttek álmvilágához hasonlít, de mérhetetlenül különbözik a mindennapos felnőtt élet tudatos világától. Az átjárás az egyik világból a másikba nem könnyű; Két titokvilág áll egymással szemben, a gyermekek őrzik fantáziáikat, a felnőttek a valóságot.

A felnőtt és a gyermek világot elválasztó szakadék természetes, a gyermeki és felnőtt lélek lényegében más szerkezetével és nagyon különböző tartalmaiból folyik.

De éppen a nevelés hivatott arra, hogy a szakadékot áthidalja, és a gyermeket a felnőtt világába átvezesse.”

/Dr. Hermann Alice: Emberré nevelés /

1. Óvodánk története

Sok száz év ebben a községben is úgy telt el, hogy a kisgyermek a szülői házban nevelkedett. Ezekben az időkben a szülők munkahelye helyben volt, vagy a saját földjüket művelték, vagy a környékbéli nagybirtokon dolgoztak. Kossuth úti épület:

Kossuth utcai épület:

A felszabadulás után 1948-ban óvodai célra új épületet építettek, 47 férőhellyel két csoport részére. A kétcsoporthoz tartozó épület hosszú évekig elegendőnek bizonyult az óvodáskorú gyermekek fogadására, és nevelésére. A hetvenes évek elején megindult demográfiai robbanás éreztette hatását. 1974-ben az épület egy csoporttal való bővítésére került sor, a termelőszövetkezet támogatásával és a szülők társadalmi munkájával.

Rákóczi utcai épület:

Az épület 1959-ben készült, 1980. júniusáig általános iskolaként működött.

1979-ben kaptunk egy óvodai csoportfejlesztést, majd 1980-tól ismételten egy másikat. 1980. szeptemberétől beköltöztünk az említett épületbe. Az átalakított épületben új berendezési tárgyak között fogadhattuk a gyermekeket.

1992. augusztusában készült el az új épületrész.

1992. szeptember elsejétől egy épületben működik az óvoda, 4 csoporttal, korszerű konyhával, nagy udvarral.

Tornaszobánk nincs, ezért a mozgásos programokat nagyrészt az udvarra szervezzük, amennyiben az időjárás engedi.

2012 nyarán egy fejlesztő szoba került kialakításra, így az egyéni és a kiscsoportos fejlesztés is itt történik.

Kompetens gyermeket csak kompetens pedagógus tud nevelni. Ezért nevelőtestületünk minden tagja felé elvárás saját kompetenciáinak (ismeret, tudás, attitűd) fejlesztése, az inkluzív szemléletmód kialakítása, a céltudatosabb, tervezettebb és hatékonyabb gondozó-, nevelőmunka, a különböző nevelési szinterek (család, óvoda) nevelő hatásának érvényesítése.

Saját pedagógiai, pszichológiai ismereteinek folyamatos bővítése, befogadóvá válni az óvodapedagógia új innovatív tartalmai iránt.

Elvárás tovább saját holisztikus szemléletének kialakítása mind a gyermek egész személyiségének fejlesztése mind a saját látásmódjának fejlesztése terén.

Minden pedagógus és a pedagógiai munkát közvetlenül segítő alkalmazott feladata segíteni a gyermekek képességeinek, tehetségének kibontakoztatását, feltárni az egyes gyermek átlagosnál jobb képességeit és biztosítani azok továbbfejlesztését a tevékenységközpontú óvodai nevelés és a differenciált egyéni képességfejlesztés eszközeivel.

2. Az óvodai nevelés feladatai

- az egészséges életmód alakítása
- Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

2. 1 Az egészséges életmód alakítása

Mottó:

*„Az egészség nagy kincs, az egyetlen,
amely arra érdemes, hogy ne csak időt,
verejtéket, fáradságot, vagyont vesztegessünk rá,
de még az életünket is kockára tegyük a nyomában.”*

/Montaigne/

Célunk: A gyermekek egészséges életmódjának kialakítása, testi fejlődésük elősegítése, az egészségtudatos életmód megalapozása. Az egészséges környezet védelméhez és megóvásához fűződő szokások kialakítása.

Feladataink:

a gyermekek gondozása, testi fejlődésük elősegítése,
mozgásigényük kielégítése,
egészségük védelme,
az egészséges életmód szokásainak alakítása,
az egészséges környezet biztosítása,
megfelelő szakemberek bevonásával, a szülővel, az óvodapedagógussal
együttműködve preventív és korrekív testi, lelki nevelési feladat
ellátása.

A gyermek óvodába lépésekor a családdal felvesszük a kapcsolatot, a szülő tájékoztatást ad számunkra a gyermek mozgás- és beszédfejlődéséről, a család szokásairól, nevelésükről.

Az óvodába került gyermeknél a gondozási feladatok végzése közben kialakítjuk a bensőséges gyermek-felnőtt kapcsolatot. Fontosnak tartjuk a tisztálkodási eszközök használatának megismertetését, a helyes testápolási szokások kialakítását.

Óvodánkban a négy csoport két mosdót használ, ezért szükség van a rugalmas napirendre. Minden gyermek a saját, jellel ellátott törölközőjét használja, az egyéb tisztálkodási eszközök a gyermekek számára elérhető helyen vannak. Tágas hely biztosított a réteges öltözködés gyakorlására, amibe a szülőket is bevonjuk. Az önkiszolgáló feladatok végzése során a gyermekek egyre önállóbbak, magabiztosabbak lesznek. Az egészséges életmódot szolgálja a megfelelő életritmus, melyben fontos a levegőzés, pihenés, az egészséges táplálkozás és mozgás. Az időjárástól függően minden nap tartózkodnak levegőn a gyermekek, a délutáni pihenés napi másfél óra.

A kialakult táplálkozási szokásainkba építjük be a korszerű és egészséges táplálkozás elemeit. (gyümölcssaláták, zöldségtálak készítése, fogyasztása a gyermekekkel)

A gyermekek mozgásigényének kielégítése az egész óvodai nap folyamán biztosított, az udvari és a teremben található eszközök segítségével.

Testi épségük védelme és a baleset-megelőzés érdekében önmaguk és társaik testi épségének megóvására neveljük a gyermekeket. Kihasználva a falu határában lévő Rába folyót, kedvenc kirándulóhelyünk a vízpart és környéke.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végén:

- A gyermekek önállóan tisztálkodnak, öltözködnek.
- A zsebkendőt helyesen használják.
- Önállóan étkeznek, egyéni igényeiknek megfelelően szednek ételt.
- Kialakulnak a kulturált étkezési szokások.
- Vigyáznak környezetük tisztaságára, rendjére.

2. 2 Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

Mottó:

„Nagyon nehéz megfigyelni a gyermeket anélkül, hogy ne kölcsönözzük neki a mi érzelmeinket és a mi szándékainkat.”

/H. Wallon

Célunk: A gyermek egyéniségének, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása a közösségi normák, szabályok figyelembe vételével, erkölcsi, akarat tulajdonságaik kialakítása, erősítése és fejlesztése az óvodapedagógusok és a dajkák példaadásával és helyzetteremtésével. A különbözőségek elfogadására és tiszteletére nevelés. A szülőföldhöz fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása. A gyermekek figyelmét irányítsuk a természeti és emberi környezetben megmutatkozó szépre és jóra.

Feladataink: Az érzelmi biztonságot nyújtó családi, nyugodt légkör megteremtése - a csoportszoba otthonos, hangulatos, esztétikus berendezésével- az óvodába lépéstől az iskolakezdésig. A gyermekek egymás közötti, és a felnőttekkel kialakított kapcsolatukban a pozitív érzelmek jussanak

előtérbe. Segítsük a gyermek szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, és engedjünk teret önkifejező és önértékesítő törekvéseinek.

A gyermekek közötti társas kapcsolatok formálásának segítése, az összetartozás élményének elmélyítése „(jó, hogy mi együtt vagyunk)”.

A lassabban fejlődő, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetben lévő, nehezen szocializálható, érzékszervi, értelmi vagy mozgássérült az elhanyagolt, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek neveléséhez igénybe vesszük a szakemberek segítségét (pszichológus, logopédus, konduktor).

Az óvodai nevelés a családban folyó nevelésre épül, az ott kialakult szokásokat folytatja, kiegészíti, ha kell átformálja. A beiratkozáskor a gyermek és a szülő ismerkedik az óvoda szokásaival, ezt több alkalommal is megtehetik. A beszoktatás idején magával hozhatja kedvenc játékát, ami egy darabot jelent az otthon biztonságából. A gyermek-óvónő érzelmi kötődését a játékos mondókákkal, ölbeli játékokkal teremtjük meg a nyugodt, családi légkört. A megfelelő érzelmi kötődés kialakulását nagyon fontosnak tartjuk a gyermek későbbi fejlődéséhez, a testi-lelki egyensúly megteremtéséhez. Minden csoportban megünnepeljük a gyermekek születésnapját.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén :

- A gyermekek szívesen járnak az óvodai közösségbe.
- Kezd kialakulni bennük a közösségi öntudat, képesek más csoportokkal való együttműködésre.
- A kialakult önismeretük által képessé válnak önértékelésre és önálló helyzetmegoldásokra.
- Elfogadják társaik megnyilvánulásait, másságát.
- Kialakul bennük a segítőkészség, egymással türelmesebbek lesznek.
- Szociálisan éretté válnak az iskolakezdésre.
- Kialakul bennük az együttérzés, az önzetlenség, az egymásra figyelés képessége, a szülőföldhöz való erős érzelmi kötődés
- Tudnak egymástól tanulni, a számukra szokatlan dolgokra is nyitottan reagálni, tisztelik a különbözőséget.
- Esélyteremtés a migráns gyermekek számára

2. 3. Az anyanyelvi-, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Mottó:

„ Az embernek nemcsak a világban már megvalósult lehetőségeket kell megcsodálnia, hanem a benne még ott lappangókat előhívnia, s belőlük magát minél különbbé megalkotnia.”

/Németh László/

Célunk: A gyermekek értelmi képességeinek megalapozása, egyéni képességeik figyelembe vételével.

Feladataink: Változatos tevékenységformákkal biztosítjuk a gyermekek tapasztalatszerzési lehetőségeit, képességeik, készségeik kibontakoztatására.

Kielégítjük kíváncsiságukat, megismerési vágyaikat

A gyermekek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek(érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlesztése.

A játéktevékenységen keresztül, a folyamatos tanulás során élmények nyújtása, megfigyelése, tapasztalatok gyűjtése a közös kirándulások, séták, óvodai ünnepélyek során.

Kis-és nagymozgások segítségével alakítjuk ki a testséma megismerését, a térészlelés kialakulását, az éntudat megerősítését. Az óvodai ünnepek, jeles napok keretében a közös élmények, tapasztalatok fejlesztik az egyéniségüket, intellektuális élményeket kelt bennük, sikerre motiválja a gyermekeket. Ezek hatására fejlődik az emlékezetük, kifejező-és problémamegoldó képességük.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- Az egészségesen fejlődő gyermek elemi ismeretekkel rendelkezik a környezetében található dolgokról.
- Feladattudata kialakulóban van
- Alkalmassá válik az iskolai élet megkezdésére szándékos és tartós figyelemre képes
- Probléma megoldó kreatív gondolkodása életkorának megfelelő

Anyanyelvi nevelés

Célunk:

A családi légkörben a gyermek beszéltetése, a gyermek beszédképességének alakítása.

Szókincsének bővítése a magyar népmese, mondókák, versek alapján.

A magyar nyelv helyes használatának megalapozása. Az aktív, passzív szókincs gyarapítása, a gondolkodás és beszéd együttes fejlesztése.

Feladataink:

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi formában történő megvalósítása intézményünkben.

Változatos élményekkel (mese, vers, bábjáték, séta, játék) bővítjük a gyermekek szókincsét.

Az óvónő jó beszédmintájának hatására az egyes beszédhibákat megszüntetjük.

Probléma esetén szakember segítségét kérjük.

Óvodánkban a mondókák, népi rigmusok, bábok, helyi népi szólások, mondások, dalos játékok teszik színesebbé az anyanyelv ápolását. A gyermekeket hagyjuk beszélni, mesélni, ezáltal bővül szókincsük, fejlődik kifejezőképességük, kialakul a beszédfigyelem, önuralom.

Fontosnak tartjuk az anyanyelvi nevelésen belül a könyvek szeretetét, az olvasásra nevelést. Ezért a csoportszobákban a gyermekek számára elérhető helyen életkoruknak megfelelő tartalmú könyvek találhatóak. A szülőknek könyvajánlással egybekötött könyvvásárt rendezünk a nevelési év során. Érvényesülni hagyjuk a Kisalföld, a település nyelvjárásait, szokásait, amelyek színesítik anyanyelvünket.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermek szabadon fejezi ki önmagát.
- Szívesen meghallgatja társait, érdeklődő.
- Gondolatait, érzelmeit érthetően közli.
- Helyesen használja a nyelvi kifejezésmódokat.
- A jeles napok tartalmát, azok népi kifejezéseit megismerik, megértik.

3. Óvodai tevékenységeink megvalósulási területe

Évszakok ,jeles napok, ünnepek

Óvodai nevelőmunkánkban a természetközelséget próbáljuk érzékeltetni az évszakokhoz kapcsolódó jeles napok, ünnepek tevékenységeivel. A gyűjtőmunkába, a helyi szokások ápolásába a szülőket, nagyszülőket is bevonjuk, ezáltal még szorosabb kapcsolat alakulhat ki az óvoda és a család között.

Az évszakokhoz kapcsolódó ünnepek és jeles napok tartalma az egyes tevékenységformákban:

Verselés, mesélés (népmesék, mondókák, közmondások, találós kérdések)

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc (mondókák, énekes gyermekjátékok, népdalok, hangszerek)

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka (szövés, gyöngyfüzés, agyagozás, batikolás)

Mozgás (ügyességi és sportjátékok)

Óvodánk jeles napjai, ünnepei:

Őszi ünnepkör

Mihály nap
Szüret, betakarítás

Téli ünnepkör

Advent
Borbála nap
Miklós nap
Luca nap
Karácsony
Újév

Tavaszi ünnepkör

Farsang
Húsvét
Majális
Anyák napja
Pünkösöd
Gyermeknap, évváró műsor

Nyári ünnepkör

Aratás, lakodalmás

Óvodánk jeles napjainak tartalma:

Mihály nap (szeptember 29.)

A gyermekek megfigyelik az őszi betakarítást, megtapasztalják a természet változásait.(levelek, termések)

Őszi terményekből játékok készítése.(csutkababa, makkfigurák, hangszerek) A nagyobbak időjárás megfigyelést végeznek. Megismernek találós kérdéseket, szólásokat, őszi verseket, népi énekes játékokat. A játéktevékenységbe építjük be a vásári játékot.

Szüret (október elejétől)

Az őszi gyümölcsök megismerése (alma, dió, körte, szőlő, szilva) gyümölcslevek és must készítése. Versekkel, énekekkel színesítjük az ünnepet.

Advent-Borbála nap, Miklós nap, Luca nap, Karácsony

Adventi koszorú készítése, ágak hajtatása, Luca-napi búza ültetése, Mikulás ünnep, Karácsonyi készülődés énekekkel, versekkel, mézeskalács sütése.

Újév, Farsang

Újévi jókívánságok mondókákkal. Téli örömök a szabadban (hóember építése, hócsata)

Farsangi készülődés, farsangi jelmezes bál az óvodában a szülőkkel együtt. A tél elűzése kiszebáb elégetésével. Tavaszvárás.

Húsvét

Tavaszi megfigyelések a határban. (tavaszi ágak gyűjtése, magok csíráztatása) Tojásfestés, locsolkodás, ünnepi díszítés

Majális

A tavasz érkezését ünnepeljük játékkal, énekkel, dallal. Májusfát készítünk, papírsárkányt eregetünk, ügyességi versenyeket rendezünk.

Anyák napja

Versekkel, énekekkel, ajándékkal köszöntjük az édesanyákat, nagymamákat.

Pünkösöd

Megnézzük az általános iskolások pünkösdi műsorát, versenyekkel,(lovackázás) pünkösdi királyt választunk.

Gyermeknap

Hagyománnyá vált az egész napos játékprogram.(szalonnasütés, versengések, táncbemutató, fagyizás)

Évzáró

Június első hetében az óvodai csoportok műsort adnak a szülőknek, hozzátartozóknak.

Nyári élet – kirándulások a Rába-partra, virágfüzér készítése, megfigyeljük a határban az aratást, lakodalmos játék

Az óvodai élet megszervezése

Óvodánkban a gyermekek egészséges fejlődéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével. Napirendünk igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A játék kiemelt szerepe mellett fontosnak tartjuk a tevékenységek harmonikus összhangját, a rendszerességet, a folyamatosságot és a rugalmas óvodai élet megteremtését, mely ezáltal érzelmi biztonságot is ad a gyermeknek.

A gondozásnak kiemelt szerepe az óvodai nevelésünkben, hiszen az óvodapedagógus, a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését együttműködve a gondozást végző többi munkatárssal.

Óvodai nevelésünk egész folyamatát, a tervezést, a szervezést, a gyermekek megismerését, fejlődésük nyomon követését a különböző óvodai dokumentumok tartalmazzák. Nevelőmunkánkat a fenntartó által jóváhagyott helyi nevelési program alapján végezzük. Óvodánk teljes nyitva tartási ideje alatt óvodapedagógus irányítja a gyermekek játékát, tevékenységét.

A gyermekek tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez növekvő időtartamú (5-35) foglalkozásokat tervezünk, szervezünk.

Óvodánk napirendje

6.30 – 10.30	Érkezés az óvodába, szabad játék. Játékos tanulás különböző csoportformákban Mindennapos mozgásfejlesztés, testnevelés Testápolás, tízórai.
10.30 – 13.00	Szabad mozgásos játék az udvaron , séta, kirándulás, levegőzés Testápolás, ebéd.
13.00 – 17.00	Mese, pihenés, alvás, folyamatos felkelés Testápolás, uzsonna, szabad játék a csoportszobában, vagy az udvaron.

Óvodánk hetirendje

A testnevelést a csoportszoba adottságai (nincs külön tornaszoba) miatt és a nyugodt légkör megteremtése érdekében együtt végezzük.

A többi tevékenységformát úgy és olyan formában tervezi és szervezi meg az óvónő, hogy a hét során mindegyik nevelési terület lehetőséget kapjon, a témától és a csoporttól függően. A négy fő ünnepkör – őszi, téli, tavaszi, nyári – fogja össze a tevékenységi területeket, a gyermekek ismereteire, élményeire, tapasztalataira, érdeklődésükre alapozzuk a megismerő folyamatokat.

4. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

4.1. A játék

Mottó

*„Leng a hinta, labda röppen,
tornyosul a homokvár,
szólunk, mint a csengő patak,
gyermekkacaj csobog már.”*

/Tóth Eszter/

Célunk:

A gyermekek élményei, tapasztalatai, vágyai a játékban szabadon, spontán módon bontakozhassanak ki. A játékeszközök, a társak megválasztásával alakítsanak ki játékhelyzeteket, melyben megnyilvánul kreativitásuk, fantáziájuk, fejlődik a problémamegoldó képességük, személyiségük.

Feladataink:

A játék feltételeinek megteremtése.

A játék megfelelő segítése. A beszédképesség fejlesztése a játék során.

A szabad játék túlsúlyának érvényesülése.

A játékfajta, azok tartalmának, minőségének gazdagítása, bővítése a gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével.

A játék a kisgyermek legkomolyabb tevékenysége, létfontosságú alaptevékenység. A játék örömforrás, a valóságot tükrözi. A gyermek tapasztalatait, élményeit játssza el sajátos formában.

A játék feltételrendszere:

A nyugodt, biztonságos, családi légkörben élményekkel biztosítjuk a gyermekek játékát. Fontosnak tartjuk a szeretetteljes légkört és a toleráns óvónői magatartást. megfelelően kialakított, berendezett csoportszobában, játszóudvaron, játszhatnak a gyermekek. Az óvodapedagógus feladata, hogy megteremtse azokat a feltételeket, melyek kedvezően hatnak az örömteli játékra.

A játékeszközök állandó helye a gyermeket rendre szoktatja, biztonságot nyújt számára. A mozgásfejlesztő játékeszközök minden csoportszobában biztosítottak (bady-roll, bordásfal, pad, zsámoly, trambulín, mászógula) A csoportszobákban a kisebb gyermekek számára kuckókat alakítottunk ki, a nagyobb gyermekek számára megfelelő helyet az építéshez, konstruáló tevékenységhez, mindezt úgy, hogy, a változtatásra is lehetőségük legyen. Az udvari játékok változatossága biztosítja a szabad levegőn való változatos játékot.

A játékidő a napirendből adódóan elegendő időt nyújt a tartalmas játéktevékenységre. A gyermek nagyon szeret játszani, ha erre megfelelő idő és tér áll rendelkezésére elmélyül a tevékenységben.

Feladatunk, hogy a szabad játékban hagyjunk időt a gyermeknek a játék befejezésére, az elmélyült játékot ne zavarjuk meg más tevékenység kezdeményezésével, adjunk lehetőséget arra, hogy a megkezdett játékot a gyermek később is folytathassa.

Az óvodapedagógus jelenléte fontos, de szabály, hogy hagyjuk a gyermeket játszani, válasszon társat, játékeszközt a saját elgondolása szerint. A gyermek igényli a felnőtt jelenlétét, de nem igényli hozzá az irányítást is. A konfliktusoknál is mindig megértően cselekedjünk, figyeljünk a gyermek igényeire, kívánságaira. A barkácsolás, kézimunkázás, mese-vers a napi élet szerves részét képezi, az óvó nénitől sokféle technikát, eszközhasználatot megtanulnak a gyermekek, a játék, a cselekvés öröme nagyon fontos az óvodás korban.

Az egyes játékfajták személyiségformáló hatását ismerve tudjuk,- és ezt tudatosan használjuk a gyermekek fejlesztésében-, hogy :

A gyakorlójáték során fejlődik a gyermekek nagymozgása, finommotorikája és mozgáskoordinációjuk, valamint térészlelésük, tapintásuk, verbális készségük. A szerepjátékkal alakul szocializációs készségük, az egymás közötti kommunikáció, erkölcsi és akarati tulajdonságaik, valamint kognitív képességeik.

Konstruáló játékkal alakul a gyermek képzelete, kreativitása, memóriája, térészlelése, szem-kéz koordinációja, finommotorikája.

A szabályjátékok segítenek abban, hogy fejlődjön a gyermek kognitív képességei, szocializációs képességei és akarati tulajdonságai.

Programunkban a játék tartalma kiegészül népi játékokkal:

- énekes-táncos játékok, (szembekötősdí, párcserélő játékok, leánykérő játékok, vásáros játékok)
- mozgásos és küzdő játékok (versengés, sorjátékok, váltójátékok, hidas játékok)

- jeles napokhoz kötődő játékok (zöldág járás, fonójáték, pünkösdlő)
- népi játékszerek, hangszerek készítése (bábuk, töklámpás, csutkababa, nádsíp, körtemuzsika)

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek képesek kitartóan, hosszú ideig ugyanazon játéktémában együttjátszani.
- Képesek szabályokat betartani, kialakul szabálytudatuk.
- A játék örömet ad, társas viselkedésükben kialakulnak az elvárt viselkedési szabályok.
- A játék folyamán a problémamegoldás sikere megjelenik.
- Szívesen vállal szerepet.

4. 2. Verselés, mesélés

Mottó:

*„Egy világvégi házban világszép lány lakott,
világvégére néztek ott mind az ablakok. nem jár
előtte senki, nem látott senkit ő, az Óperencián túl
megáll a vén idő...” /Juhász Gyula/*

Célunk:

A gyermekek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének segítése. A gyermekek tudjanak csendben, figyelmesen mesét hallgatni

Az irodalmi élmények aktív

befogadjává váljanak. A gyermek minden nap hallgasson mesét, verset és mondókát, hiszen ez erősíti a mentális higiéniáját.

Feladataink:

A tevékenységek szükséges feltételek biztosítása. A nyelvjárások, nyelvi fordulatok megismertetése, a helyes nyelvhasználat megalapozása. A gyermekek vágyának felébresztése a könyv, a színház és más kulturális értékek iránt. A báb segítségével a társas viszonyok alakítása, feszültségek feloldása, a beszédkészség fejlesztése. Mindennapos mesélés, verselés, mondókázás.

A migráns gyermekek hazájának kulturális értékeiből is válasszunk témát.

Az irodalmi anyag tartalma

A mondóka, mese, vers, elbeszélések anyagának nagy részét a népköltészet adja. A népi mondókák és a hozzátartozó mozgásos játékok segítséget nyújtanak a mozgáskoordináció, az egyensúlyérzék fejlesztéséhez, egymásra figyeléshez, testünk érzékszerveinek megismeréséhez, a ritmusérzék alakításához. A felnőttek játécai a kisgyermekkel (lovagoltatók, simogatók, ringatók) erős érzelmi kötődést alakítanak ki óvónő és gyermek között. A gyermekek minden nap hallgatnak mesét, mely a csend szigetét jelenti a nap folyamán. Az egyszerű állatmeséktől fokozatosan szoktatjuk a gyermekeket a hosszabb tündérmesék, verses mesék, folytatásos mesék, történetek figyelmes meghallgatására a népmesei anyagot kiegészítjük Móra Ferenc, Gárdonyi Géza, Zelk Zoltán, Mészöly Miklós, Csukás István, Illyés Gyula, Benedek Elek, Móricz Zsigmond meséivel, elbeszéléseivel.

A versanyag kiválasztásánál a népköltészetten túl, a gyermeklíra klasszikusai, mellett a mai magyar kortárs költők óvodás korú gyermekeknek írt alkotásokat is felhasználjuk. A bábozás a gyermek első színházi élménye. A bábozás azért is fontos nevelési eszközünk, mert a báb a gyermeket szóra készíti.

A 3-4 évesek tudjanak 8-10 mondókát, verset. Új mesére 10-12 alkalommal kerüljön sor.(láncmesék, állatmesék, halmozó mesék)

A 4-5 évesek tudjanak 10-12 mondókát, verset. Új mese 12-14 alkalommal (állatmesék, egyszerű szerkezetű tündérmesék, verses mesék).

Az 5-6-7 évesek tudjanak 10-12 mondókát, 6-8 verset, 15-20 verset meghallgatnak. Az új mesére 15-20 alkalommal kerüljön sor. A mesék témái a tágabb környezetről is szóljanak.(folytatásos mesék, tündérmesék, elbeszélések, tréfás mesék)

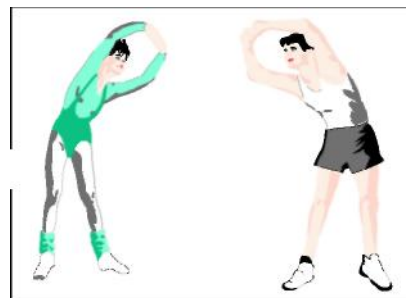
A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek szívesen hallgatnak mesét, mondogatnak rigmusokat, mondókákat, verseket.
- Az egyszerűbb meséket szívesen eljátsszák, bábozzák.
- Tudnak 10-12 mondókát, 6-8 verset, 15-20 mesét meghallgatnak.
- Irodalmi élményeiket a játékukba is beépítik.

4. 3. Mozgás

Mottó

*„Hadd fusson a gyermek álmok fuvallatán
Csapongva illanó arany lepkék után!
Legyen, mint a tavasz, vidám tekintetű,
Kis ajka zendüljön, mint égi csöngetyű!
/Pósa Lajos/*

Célunk: A gyermekek mozgásigényének kielégítése, a mozgás megszerettetése. A testi képességek (erő, állóképesség, ügyesség,) fejlesztése.

Feladataink:

A gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő természetes mozgásformák fejlesztése (csúszás, mászás, bújás, kúszás, futás).

Minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítanunk, hogy az óvodában egyéni szükségletei és képességei alapján minden nap a csoportszobában vagy az udvaron tornázzon, játékos mozgásokat végezzen.

Szabad, mozgásos játékok

Úgy alakítjuk ki a napirendet, hogy a különböző mozgásigényű gyermekeknek az egész nap folyamán biztosítunk helyet és eszközöket a szabad mozgás kielégítésére. Az eszközök a gyermekek életkorához és képességeihez igazodnak. A mozgásos játékok során a gyermek maga választ társat, eszközt. Fontos, hogy egymás testi épségére vigyázzanak. Óvodánk udvara bőven ad lehetőséget a változatos, szabad mozgásra. A szabad mozgásos játékok lehetnek futó-fogójátékok, szembekötősdik, labdajátékok, népi játékok.

Szervezett testnevelés tevékenységek

A szervezett testnevelés *tevékenységet* heti egy alkalommal tartjuk óvodánk mind a négy csoportjában. A foglalkozásokat megelőzi a teremrendezés. A rendszeres testnevelés kedvezően befolyásolja a gyermekek testi fejlődését. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segíti a térben és időben való tájékozódást.

A testnevelési foglalkozások anyaga: gimnasztikai gyakorlatok, járás, futás, ugrások, labdagyakorlatok, egyensúlyozó gyakorlatok, támasz-és függésgyakorlatok, játék.

A 3-4 évesek testnevelési anyaga: Természetes nagymozgások (kúszás, mászás, bújás), utánzást ösztönző mozgásos játékok.

A 4-5 évesek testnevelési anyaga: Egyensúlyérzék fejlesztő gyakorlatok (szem-kéz, szem-láb, kéz-láb), testséma fejlesztése (oldalíság tanítása).

Az 5-6-7 évesek testnevelési anyaga: A finommotorikus készségek, észlelés fejlesztése.

E készségek fejlesztését a szerek különböző fogásmódjával, különböző méretű eszközök alkalmazásával segítjük.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek szívesen mozognak, a mozgásos játékokban kitartóan vesznek részt.
- Kialakul a térészlelésük, időérzékük.
- Mozgásuk koordinálttá, összerendezetté, ritmusossá válik.
- A mozgásos játékok és a csapatjátékok szabályait betartják.

4. 4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Mottó:

*„Az ember már akkor belebámul a világba,
mikor a teremtés fény és árnyékcsodáját
még föl se bírja fogni.*

Hogy aztán mégis minden szuroksötét marad

*Körös-körül, az nem csudálatos, ha valaki csak látni tanul meg,
Belátni nem.”*

/Oskar Kokoschka/

Célunk:

A gyermek fantázia – és élményvilágának szabad kifejezése. Esztétikai igényességük alakítása, a tér- forma - színeképzetének bővítése. Népművészeti elemekkel, esztétikus tárgyakkal ismertessük meg a gyermekeket.

Feladataink: Az alkotó tevékenység feltételeinek megteremtése, és tartalmának, minőségének fejlesztése. Fogékony legyen a gyermek a környező valóság, a természeti szépségek felismerésére, befogadására. A gyermekek vegyenek részt a csoportszobák folyamatos (az évszakok-jeles napokhoz igazodó) alakításában.

A tevékenység gyakorlásához a megfelelő méretű és minőségű eszközök a gyermekek számára elérhető helyen vannak. Az alkotó-alakító tevékenységhez megfelelő helyet biztosítunk. A hagyományos rajz, festés, kézimunka mellett alkalmazzuk a népi kis mesterségeket őrző technikákat (szövés, fonás, tojás írókázás, hímzés, agyagozás). A jeles napi készülődések során alkalom nyílik mézeskalács sütésére, adventi koszorú, farsangi maszkok, húsvéti tojásfa, májusfa készítésére.

Az alkotó munkát a természetes anyagok folyamatos gyűjtése, alkalmazása teszi színesebbé. (termések, kavicsok, gyapjú méhviasz, toll, bőr, textíliák, fonalak)

3-4 éves korban játékosan ismerkednek meg a gyermekek az anyagokkal, eszközökkel, technikákkal. Megalapozzuk az esztétikai érzékenységet, a szép iránti igényüket. Nagyobb hangsúlyt kap a mintázás (agyag, gyurma), rajzolásnál a zsírkréta, vastag ceruza. Az udvari homokjátékok biztosítják a téralkotást.

4-5 éves korban bővítjük a már megismert anyagokat, eszközök körét (ceruzákkal, krétával, különböző vastagságú ecsetekkel, fonállal, textillel, termésekkel).

5-6-7 éves korban önállóan, bátran használják a már megismert eszközöket, technikákat.

A csoportszoba díszítésében, alakításában közösen vesznek részt. A témáikban megjelennek saját élményeik a mesékről, dalokról, közös programokról. A jeles napokhoz, ünnepekhez kapcsolódóan ajándékokkal kedveskednek szüleiknek, kisebb társaiknak.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végén:

- Képkialakításaikban egyéni módon jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket, képzeleteiket a képi kifejezés változatos eszközeivel, technikáival.
- Formaábrázolásuk változatos, jellemző az egyéni színhasználat.
- Képesek véleményüket szóban kifejezni az egyéni és a közös alkotásokról.
- Kialakul igényük a szép iránt, tudnak rácsodálkozni dolgokra.
- Téralkotásban fantáziadúsak, együttműködőek.

4. 5. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Mottó:

„Rá kell egyszer már mutatni a legkisebbek nevelésének országos kulturális jelentőségére.

Ha nem ültetjük el a zene szép magvát

A legzsengőbb korban, később hiába próbálkozunk vele:

Ellepte a lelkeket a gyom. Van-e szebb hivatás, mint új kertbe Az első jó magot vetni?” /Kodály Zoltán/

Célunk: A közös énekléssel a közös játék örömeinek megéreztetése, a zene megszerettetése. A gyermekek zenei ízlésének, esztétikai fogékonyságának fejlesztése.

Feladataink: A gyermekek zenei képességeinek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, zenei emlékezet).

A zenei anyag igényes megválasztása, életkornak és az adott csoport képességeinek megfelelően. Mondókákkal, gyermekdalokkal, zenei készségfejlesztő játékokkal a gyermekek zenei képességeinek fejlesztése, zenei anyanyelvük kialakulása.

Az óvodai ének, zenei nevelés során megismertetjük a gyermekeket a népi mondókákkal, énekes játékokkal, és egyéb gyermekdalokkal. A beszoktatás idején főleg ölbéli játékokkal, mondókákkal alakítjuk ki a gyermek-felnőtt érzelmi kapcsolatát, eközben megalapozzuk a zene iránti fogékonyságát. *A 3-4 éves korban* a dalanyag: 5-7 mondóka, 10-14 játékdal, 2-3 műdal, mondókák hossza 2-4 motívum legyen, tartalmuk szerint lovagoltatók, simogatók, ökölütögetők, hintáztatók. A dalok 2/4-es üteműek (4-6 motívum). Játékosan ismertetjük meg a zenei alapfogalmakat (halk, hangos közötti különbség, magas, mély távolságot). Különböző játékos mozdulatokkal érzékeltetjük az egyenletes lüktetést, felkeltjük a gyermekek zenei érdeklődését. *4-5 éves korban* 4-6 mondóka, 12-15 új gyermekdal képezi az óvodások dalanyagát. A mondókák tartalma bővül alakzatokkal (csigavonal, hullámvonal). Körjátékok közül a bonyolultabb játékot kívánó dalokat válogatjuk ki (szerepcserés, párválasztó, sorgyarapító játékok). Lehetőséget biztosítunk a többszöri, változatos hangképzés gyakorlására. A különböző ritmushangszerek segítségével fejlesztjük a gyermekek ritmusérzékét (egyenletes lüktetés, motívum-kiemelés, mondókák, dalok ritmusa).

Az 5-6-7 évesek dalanyaga 4-7 új mondóka, 14-18 új énekes játék, 3-4 alkalmi műdal.

Egyre több lehetőséget biztosítunk a tiszta éneklés gyakorlására. A dallamfelismeréssel, dallambújtatással, halk-hangos, magas-mély fogalompárok gyakorlásával segítjük a hallásfejlesztést. A játékokba beépülnek táncos elemek. A ritmus, - ütőhangszereket önállóan, változatosan használják az éneklés kísérésére is.

A felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés részévé válik a gyermek mindennapi tevékenységének.

Minden korcsoportnak megfelelő zenei anyagot választunk ki zenehallgatásra, figyelembe véve a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is, valamint a migráns gyermekek zenei kultúráját is.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek szívesen játszanak énekes játékokat.
- Képesek a zenei fogalompárokat a dinamikai különbséggel együtt felismerni, összekötni.
- Tudjanak élvezettel figyelni a zenehallgatásra.
- Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától, az ének-és beszédhangok különböző hangszínét.

4. 6. A külső világ tevékeny megismerése

Mottó:

*„A természet varázsát ontja bőven.
A fűben, a virágban és a kőben.
Ó nincs a földön oly silány anyag,
Mely így vagy úgy nem szolgálná javad.”*

/William Shakespeare/

Célunk: A szűkebb és tágabb környezet felfedeztetése, megtapasztaltatása az életkoruknak megfelelő szinten. A környezet megismerése közben alakuljanak ki a gyermekekben a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és tér- és síkbeli fogalmak.

Feladataink: Lehetőség biztosítása a minél több érzékszervvel való tapasztalásra, az élmények felidézésére. A természeti és társadalmi jelenségek folyamatos megfigyeltetése. Nevelőmunkánkban támaszkodunk a családban szerzett élményekre.

A már meglévő ismereteiket, tapasztalataikat az óvodában bővítjük, rendszerezzük, tovább fejlesztjük.

A gyermekek a környező világ felfedezése közben, olyan tapasztalatok birtokába jutnak, amelyek a környezetben való életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Ismertessük meg a gyermekekkel a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

Megfelelő időt, alkalmat, helyet és eszközt biztosítsunk a spontán és szervezett tapasztalat – és ismeretszerzésre, a környezetkultúrára és a biztonságos életvitel szokásainak alakítása. Környezettudatos magatartásformálás alapozása, alakítása.

A 3-4 éves korban, a beszoktatás időszakában legfontosabb feladatunk az óvoda elfogadása, megszerettetése, dolgozóinak megismerése. Bővítjük az önmagukról szerzett ismereteket. Tudják, hogy kik tartoznak családjukba. Az évszakok változásainak megfigyelése (jellemzői, szépségei), időjárás – öltözködés

összefüggései. Az alapvető közlekedési szabályok megismerése, alkalmazása a séták során. A közvetlen környezetünkben található állatok, növények megismerése.

A 4-5 éves korban: Az élményszerző séták, kirándulások alkalmával az évszakok időjárás-változásainak megfigyelése, ok-okozati összefüggések keresése. Az élősarok gondozása folyamatos gyűjtőmunkát igényel a gyermekektől. A családról szerzett ismeretek bővítése szerepjátékok, családjátékok során. A gyalogos közlekedés szabályain túl a közlekedési eszközök csoportosítása. Ismerjenek a háziállatok mellett néhány vadon élő állatot, néhány rovat. A konyhakerti növények, gyümölcsök megismerése, azok felhasználása.

5-6-7 éves korban megismerik a gyermekek a tágabb környezetet, a falunk intézményeit, középületeit. A családtagok csoportosítása nemek, - és kor szerint, a családtagok szerepvállalása, kötelességei otthon. A foglalkozási ágak és eszközeinek megismerése. A testrészek pontos megnevezése, azok funkciója, a helyes testápolás. Az évszakok különböző jegyeinek felismerése, összehasonlítása, a következtetések levonása. A városi kirándulások során a helyes gyalogos közlekedési szabályok gyakorlása. A szárazföldi, vízi, légi közlekedési, és szállítóeszközök rendszerezése. Csoportosítják a megismert állatokat, aszerint, hogy hol élnek. Az évszakok változása során megfigyelik környezetünk növényeit. Felismerik a környezetünk színeit, árnyalatait.

Környezetvédelem, környezetalakítás óvodánkban:

Kirándulások, séták során felfedezzük falunk és környékének természeti értékeit (Rába folyó, erdő, rét, gólyafészek, gondozott, virágos utcák, házak).

Tevékenységeik során (öntözés, kertészkedés, madáretető készítése, madáretetés, fáültetés, a hulladék összegyűjtése) megtapasztalják közvetlen környezetük védelmét, annak eredményét.

A természetes anyagok használata, közelsége erősíti a gyermekekben a természet szeretetét, védelmének fontosságát.

Az óvodai nevelőmunkánk eredményeként kialakul a gyermekekben egy belső késztetés a környezetük megóvására, megvédésére.

Óvodánkban a *környezet* (csoportszoba, udvar) *alakítása* folyamatosan a gyermekekkel közösen történik. Részt vesznek a csoportszoba díszítésében, dekorálásában, az élősarok és a természetsarok gondozásában. A veteményeskertben, az udvaron olyan zöldségféléket, növényeket termesztünk, amiket felhasználunk a mindennapi tevékenységekben. (virágszövés, salátakészítés, gyümölcscszedés)

A külső világ tevékeny megismerése a matematikai nevelésen keresztül:

A környező valóság megismerésével bővülnek a gyermekek matematikai ismeretei (számfogalom, alapfogalmak)

A matematikai tevékenységek során fejlesztjük a gyermekek képességeit a tapasztalás, emlékezés, megértés, konstruálás, ítélőképesség területén. *3-4 éves korban* a matematikai ismereteket a gyermekek játékába, a mindennapi tevékenységekbe építjük be. *4 éves kortól* kezdődik a tényleges matematikai nevelés. Óvodánkban a matematikai nevelés egyéni, mikrocsoportos formában történik, figyelembe véve a gyermekek egyéni különbségeit, egyéni tempóját.

A gyermekek matematikai képességét a következő témakörök alapján fejlesztjük:

Halmazok képzése, összehasonlítása, bontása

Halmazok elemeinek sorba rendezése, összemérése, becslése, párosítása

Mennyiségek összemérése síkban és térben

Sorszámok

Tapasztalatok a darabszám változásairól

Építések, alkotások szabadon

- Tevékenységek tükörrel
- Tájékozódás térben

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végén:

- Kialakul a gyermekekben a környezet felfedezésére, a természet szeretetére, gondozására és védelmére való igény.
- A környezetből szerzett ismereteiket beépítik játékukba, mindennapi tevékenységükbe.
- 10-es számkörben tudnak összehasonlítani, nagyság, forma, szín szerint.
- A téri irányokban tájékozottak (jobb-bal, alá, fölé, közé, mellé)

4. 7. Munka jellegű tevékenységek

Mottó:

„Hét-pupu zivatar, felássuk a kertet. Ki dolgozni nem akar, Gyümölcsöt se nyelhet.” /Weöres Sándor/

Célunk: A munkajellegű tevékenységek során olyan készségek, tulajdonságok, szokások, kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek környezethez való viszonyát, közösségi kapcsolatát és a kötelesség teljesítését. Az egyéni fejlettségnek megfelelő megbízatásokkal a gyermeki önállóság fejlesztése. A munka jellegű tevékenységekkel a gyermekek közötti kapcsolatok további mélyítése, a saját és mások megismerésére és elismerésére nevelés.

Feladataink: A munka jellegű tevékenységek feltételeinek megteremtése, azok megtervezése, megszervezése.

Munkajellegű tevékenységek óvodánkban:

Önkiszolgálás: testápolás, öltözködés, saját személyükkel való feladatok, a kulturált étkezési szokások elsajátítása.

Naposi munka: A 4-5 éves gyermekeknél vezetjük be, majd fokozatosan bővítjük.

Alkalomszerű munka és megbízatások: A gyermekek egyéni fejlettségének megfelelő megbízatások a gyermeki önállóság kialakulását segítik. (ajándékkészítés kisebbeknek, segítség az öltözködésben, ünnepekre való készülődés)

Élő- és természetsarok gondozása: Az elültetett növények gondozása, veteményes, gyümölcsös, virágoskert ápolása (öntözés, gyomlálás)

Az évszakokhoz kötődő munkatevékenységek:

Ősz – termések, falevelek összegyűjtése, csoportszoba dekorálása, zöldségfélék, virágok, gyümölcsök magjainak gyűjtése, cserepes virágok gondozása, vitaminsaláták, gyümölcssaláták készítése

Tél - természetsarok gondozása, madáretető elhelyezése, madáreleség készítése, madarak folyamatos etetése, ajándékkészítés a jeles napokra

Tavaszi-veteményezés, a tavaszra jellemző képek gyűjtése, tavaszi dekoráció, a kibújt élő növények ápolása, védelme

Nyár – megérett termések leszedése, fogyasztása, a határban gabonafélék megfigyelése, gyűjtése,

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végén:

- A rájuk bízott feladatokat önállóan, szívesen elvégzik.
- Kialakul igényük saját maguk és környezetük rendjére.
- Kialakul a segítségnyújtás igénye.
- Óvják, védik, gondozzák a környezetükben élő növényeket, állatokat.
- A közösen végzett munka által erősödnek a társas kapcsolatok.
- Kialakul a munka iránti tisztelet, egymás munkájának megbecsülése.

4. 8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Mottó:

„Hét-fejű zivatar, Tanuljuk a leckét. Ki tanulni nem akar,
Vegyen más fejecskét.” /Weöres Sándor/

Célunk:

A gyermekek kíváncsiságára, önkéntelen figyelmére alapozva a mindennapi tevékenységeken keresztül ismeretek elsajátítása, készségek, jártasságok kialakítása, tudásgyarapítás.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése, ebben a folyamatban nagyban építünk a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

Feladatunk:

A gyermekek tevékenységi vágyának folyamatos kielégítése, mely az eredményes tanulás feltétele. a valóság megismerésén keresztül figyelemösszpontosításra, problémamegoldó és kreatív gondolkodásra nevelés. A gyermekek ismereteinek, tapasztalatainak bővítése, kreativitásának erősítése.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- a) az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás és
- b) viselkedéstanulás - szokások alakítása-
- c) spontán játékos tapasztalatszerzés
- d) a játékos, cselekvéses tanulás
- e) a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- f) az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- g) a gyakorlati problémamegoldás

Az egyéni bánásmód, a differenciált képességfejlesztés, tehetséggondozás a fejlesztési dokumentumok alapján valósul meg óvodánkban. Az óvoda éves munkatervében időszakos lebontásban megtervezzük a feladatokat, a megbeszélések időpontjait. Olyan elfogadó, megerősítő légkört teremtünk, melyben a folyamatos tanulás lehetősége az egész nap során biztosított. A gyermekeket dicsérettel, a pozitívumok kiemelésével sikerélményhez juttatjuk, mely motiváló hatású. A spontán játékos tapasztalatszerzés lehetőséget ad az ismeretek bővítésére, azok felhasználására hasonló és később eltérő helyzetekben is. Az óvónő által kezdeményezett tevékenységek alkalmasak megfigyelésre, tapasztalatszerzésre. Szituációkat teremtünk a gyakorlati probléma- és feladatmegoldásra. Az egyéni és a mikrocsoportos fejlesztések alkalmával lehetőség nyílik a differenciált fejlesztésre, az egyéni bánásmódra. A

nagyobb gyermekeknél alkalmazunk kötött formát, ezzel fejlesztjük az iskolára való alkalmassághoz fontos magatartás kialakítását (szándékos figyelem, kitartás, önfegyelem, feladattartás, türelem). Folyamatos és alkalmi megfigyeléseket végzünk a gyermekekkel, mely belső készleten alapuló ismeretszerzést biztosít.

A tanulási zavarokkal küzdő gyermekekre jobban odafigyelünk, a napi játékidőn belül külön foglalkozunk velük. A problémákat megbeszéljük a szülőkkel, szakemberekkel.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén;

- Kialakul a tanulás alapját képező szándékos figyelem, nő a figyelem tartalma, terjedelme
- Az érzelmileg motivált cselekvés gondolkodási szintjéről eljutnak a fogalmi gondolkodásig.
- Megismerkednek az elemi ok-okozati összefüggésekkel.
- Kialakul a gyermek szabály- és feladattudata.
- Ismereteit képes rendszerezni.

5. Óvodánk kapcsolatrendszere

5. 1. A szülő, gyermek, pedagógus együttműködésének formái

Óvodánkban a családdal való kapcsolat ápolását kiemelt feladatnak tartjuk. Fontos a családok megismerése, hiszen a családi nevelés, a családi háttér adja az alapot óvodai nevelőmunkánkunknak. A családi nevelést kiegészítve gondozzuk, ápoljuk, védjük, szocializáljuk, neveljük, fejlesztjük a gyermekeket. A gyermekek fejlődésére vonatkozó információkat folyamatosan megbeszéljük a szülőkkel. Pontosán ismernünk kell a szülőknek a gyermekekkel kapcsolatos elvárásait, hogy támogatni tudjuk Őket, illetve reális irányba terelhessük elképzeléseiket. Arra törekszünk, hogy elfogadják, megértsék céljainkat, módszereinket. Sok család együtt él a nagyszülőkkel, így ők is aktív részesei óvodánk életének. A lehetőségeket, programjainkat a szülők, nagyszülők szívesen látogatják, igénylik.

A kapcsolattartás formái:

- beíratás: az első személyes kapcsolat
- összevont- és csoportszülői értekezlet
- családlátogatások
- egyéni beszélgetések (a szülők rendszeres és folyamatos tájékoztatása a gyermek fejlődéséről, egyéni haladásáról),
- esetmegbeszélések
- nyílt napok
- közös kirándulások
- fogadóóra a nagy csoportban
- közös ünnepek /Mihály napi vásár, mikulás, adventi készülődés,
- karácsony, farsang, anyák napja, évváró, óvoda-családi nap/

5. 2. Óvoda-iskola

Az óvoda-iskola kapcsolatában arra törekszünk, hogy kölcsönösen megismerjük egymás elvárásait. Fontosnak tartjuk az iskolába való átmenet zökkenőmentességét, ennek érdekében a gyermekeket egyéni képességeiknek megfelelően úgy neveljük, fejlesztjük, hogy alkalmasak legyenek az iskolai tanulmányok megkezdésére.

Az együttműködés formái:

- kapcsolattartás az iskolai nevelőkkel, érdeklődés egymás munkája iránt
- közös mozgás, torna az iskola tornatermében az 1. osztályosokkal
- kölcsönös látogatások, tapasztalatgyűjtés
- egyes iskolai rendezvényeken való részvétel (Betlehemes játék, Pünkösdlő)
- a leendő első osztályos nevelők részvétele és tájékoztatása a nagycsoportos szülői értekezleten
- iskolai könyvtár látogatása

5. 3. Óvodánk egyéb kapcsolatai

Családi Napközivel:

Óvodába készülő családi napközibe járó gyermekek megismerése, kölcsönös tájékoztatás, közös játék az óvoda udvarán

Fenntartóval:

Kapcsolatunk az önkormányzattal egyrészt hivatalos, másrészt támogató, segítő jellegű.

Formái:

- Kölcsönös tájékoztatás, egyéni megbeszélések
- Az óvodavezető éves beszámolója
- A gyermekekkel a falumúzeum megtekintése

Egészségügyi szervekkel: védőnő, orvos, gyermekjóléti szolgálat

A kapcsolattartás formái:

- a védőnővel folyamatos kapcsolattartás
 - esetmegbeszélések
 - tájékoztató előadások szervezése a szülőknek
 - éves vizsgálatok eredményeinek megbeszélése

A gyermekjóléti szolgálat vezetőjével folyamatos a kapcsolatunk, probléma esetén tájékoztatjuk egymást.

Szakmai szervezetekkel:

Megyei pedagógiai intézettel, képző intézetekkel és a környező települések óvodáival.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a szakmai képzéseket, programokat. Szakmai tevékenységünk eredményessége érdekében igénybe vesszük segítségüket.

Kapcsolatok kialakítását kezdeményezzük:

- környezetvédelmi szervezetekkel
- helyi civil szervezetekkel
- falunkban élő alkotóművészekkel (fazekas, kosárfonó, fafaragó)

6. Szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

szociális hátrányok felmérése – gyermekvédelmi felelős, óvónők
gyermekvédelmi felelős és az érintett csoportban dolgozó
óvodapedagógusok feltáró tevékenysége – családlátogatások
egyenre szabott befogadás biztosítása
óvodába kerüléskor részletes anamnézis felvétele, folyamatos
fejlettségmérés
erre alapozott egyéni képességfejlesztés
felzárkóztatás, tehetséggondozás
kirándulásokon, Erdei Óvoda programokon való részvétel biztosítása az
óvodai programokhoz egyenlő hozzáférés elvének megfelelően
(alapítványi bevételből finanszírozva esetenként)
szülőknek nevelési, életvezetési tanácsadás
gyermekek egyes képességszintjei fejlettségéről a szülők folyamatos
tájékoztatása
szociális támogatások, juttatások rendszerének kidolgozása
a szülők tájékoztatása a szociális juttatások lehetőségeiről
ingyenes/kedvezményes étkeztetés biztosítása a rászorulóknak
szakmaközi kapcsolatok kiépítése, a meglévők bővítése
korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása projektmódszer, kooperatív
technikák
pályázatok figyelemmel kísérése, pályázatokon való részvétel
prevenció; a gyermekek testi, lelki egészségének fenntartása érdekében,
a gyermek családban való nevelkedésének biztosítása érdekében
előadások szervezése, a gyermek fejlődésének, és hiányzásainak nyomon
követése

Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységünk

- Nevelési év elején a gyermekvédelmi felelős az óvónókkal és a település jegyzőjével együttműködve felméri a veszélyeztetett, vagy hátrányos helyzetű gyermekeket.
- Közös családlátogatás az óvónóval, a védőnóval, illetve a gyermekjóléti szolgálat vezetőjével az érintett családoknál.
- a rendszeres óvodába járás ösztönzése a hh-s és a hhh-s gyermekek körében
- az egyes gyermek képességszintjeinek felmérése
- a fejlődésben lemaradt képességszintek fejlesztése
- a szocializáció terén tapasztalt lemaradások fejlesztése
- a kiemelten kreatív gyermekek fejlődési lehetőségeinek biztosítása

- szülők pedagógiai kultúrájának fejlesztése
- Nevelő-fejlesztő munkánk során figyelembe vesszük a „Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelés irányelveit” Óvodánkban a cigány gyermekek száma kevés, többségük hátrányos körülmények között él. Kompenzáljuk a családi nevelés hiányosságait, segítjük a szociális beilleszkedésüket.

Az intézményvezető feladata

A gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységért alapvetően az intézmény vezetője felel.

Feladata:

- a gyermekvédelmi munka megszervezése és irányítása
- a gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezése,
- amennyiben az intézményi eszközök már nem elégségesek a gyermekvédelmi feladatok ellátásához az intézményen belül, értesítenie kell a Gyermekjóléti Szolgálatot, illetve köteles hatósági eljárást kezdeményezni

A pedagógusok feladatai

A pedagógus oktató-nevelő tevékenységével szemben támasztott alapvető követelmény különösen:

- a gyermeki jogok védelme;
- nevelő-oktató munkája során vegye figyelembe a gyermek egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét, segítse a gyermek képességének kibontakozását, illetve a hátrányos helyzetben lévő gyermek felzárkóztatását,
- működjön közre a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében,

- a szülőket, gondviselőket rendszeresen tájékoztassa

Az óvoda közreműködik a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködnek a Gyermekjóléti Szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatai

A gyermek-és ifjúságvédelmi felelős segíti az intézmény pedagógusainak gyermekvédelmi munkáját.

Feladata különösen:

- minden lehetséges fórumon tájékoztatja a szülőket arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, és az óvodán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel problémáikkal,
- a pedagógusok, szülők jelzése alapján megismert veszélyeztetett

gyermekes esetében - a veszélyeztető okok feltárása érdekében-
családlátogatáson megismeri a gyermek családi környezetét.

az életkörülményekben tapasztalható rendellenességek időben való feltárása

a szükséges intézkedések megtétele, törekvés az előidéző okok megváltoztatására

gyakori családlátogatás, a szülők meggyőzése, a problémák megbeszélése, lehetőség szerint közös orvoslása

a gyermekvédelmi törvény előírásainak betartása, kapcsolattartás a helyi önkormányzat gyermek- és ifjúságvédelmi ügyekért felelős szakemberével

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseink

- diszkriminációmentes óvodai nevelés, a befogadó, elfogadó toleráns légkör biztosítása
- az óvoda minden alkalmazottjától elvárt inkluzív szemlélet
- a gyermek megismerése, szociokulturális, kulturális hátrányaik feltárása
- intézményi programokhoz, eszközökhöz való hozzáférésük biztosítása
- személyre szabott egyéni képességfejlesztés biztosítása

Intézményünk speciális szolgáltatásai

- Nevelési időben szervezett térítésmentes szolgáltatások
- Logopédia: heti egy alkalommal speciális fejlesztés beszédhibás gyermekek részére

7. Óvodánk ellenőrzési, értékelési rendszere

7. 1. Óvodánk írásos dokumentumai

- Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
- Intézményünk Helyi Pedagógiai Programja
- Az intézmény éves pedagógiai, működési terve
- az egyéni fejlődés, fejlesztés dokumentuma a csoportnaplóban és a fejlesztési dokumentumban
- A gyermekcsoport nevelési tevékenységi programja, szokás- és szabályrendszer tervezése:
 - a tevékenységi rendszer havi és éves terve
 - az egyéni fejlődés, fejlesztés dokumentuma a csoportnaplóban
 - felvételi- mulasztási napló

7. 2. A pedagógiai munka ellenőrzése, értékelése

A pedagógiai gyakorlat segítése és fejlesztése érdekében ellenőrzést, értékelést végzünk a következők figyelembevételével:

- Dokumentumok ellenőrzése, elemzése
- A nevelőmunka feltételeinek ellenőrzése
- Pedagógiai gyakorlat ellenőrzése, elemzése, értékelése
- A helyi pedagógiai program megvalósulásának ellenőrzése
- A belső ellenőrzés rendszerét a Szervezeti és Működési Szabályzat rögzíti. Gyakorlati munkánk elemzése során fontos a pedagógiai önállóság tiszteletben tartása, a módszertani szabadság biztosítása, a pozitívumok megerősítése.

A helyi nevelési program ellenőrzése, értékelése

A programunk sikerességét a „A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén” címszó alatt megjelölt kritériumok jelentik.

Programunk ellenőrzése, értékelése:

- A bevezetés előtt a feltételrendszert a nevelőtestület és a Szülői munkaközösség vizsgálja.
- A bevezetést követő első nevelési évben az óvónők negyedévenként értékelik a csoportban végzett munkát, hospitálnak az óvónők, év végén átfogó értékelést végzünk:
- Megjelennek-e a nevelő-fejlesztő tartalmak, a program eredményei, a szülők visszajelzései, a program hatása a nevelőtestület munkájára.
- A csoportban dolgozó óvónők, a nevelőtestület, a Szülői munkaközösség vizsgálata a kimenet oldaláról.

Érvényességi nyilatkozat

A helyi pedagógiai program bevezetése:

2013. április

A helyi nevelési program módosításának lehetséges indokai:

- csoportbővítés - csökkentés - szervezeti átalakítás
- a nevelőtestület más program bevezetéséről dönt
- egyéb érdekegyeztető fórum módosítást javasol

Előírás a programmódosítás előterjesztésére:

- írásbeli előterjesztés az óvoda vezetőjének
- részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten

A GYERMEKEK MÉRÉSÉNEK,
FEJLŐDÉSÉNEK KÖVETÉSI RENDJE
A RÁBAPATONAI ÉS A KORONCÓI
ÓVODÁBAN

Jóváhagyva Rábapatona Község Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2010. (I.27.) számú határozatával

1. Vonatkozó hatályos jogszabályok

11/1994.(MKM rendelet)20/B§.

20/2012. EMMI rendelet

Az óvoda az óvodás gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követi, indokolt esetben kezdeményezi a szülőnél a szakszolgálat igénybe vételét. Az óvoda a gyermek értelmi,- beszéd,- hallás-, látás,- mozgás fejlődésének eredményét – szükség szerint, de legalább félévenként rögzíti. Rögzíteni kell a gyermek fejlődését szolgáló intézkedéseket, megállapításokat, javaslatokat.

A szülő kérésére az óvoda tájékoztatót készít a gyermek óvodai fejlődéséről, és javaslatot tesz a gyermek további fejlődéséhez szükséges intézkedésekre /fejlesztési javaslat/. A fejlesztési javaslat elkészítését a szülő az iskolába lépést megelőző 3, illetve az iskola megkezdését követő hat hónapon belül kérheti. A fejlesztési javaslatot az óvoda átadja a szülő részére.

2. A gyerekekre vonatkozó éves pedagógiai tervezés és értékelés rendszere

Az intézményünkben alkalmazott értékelési rendszer ráépül az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában és a Helyi Pedagógiai Programunkban megfogalmazottakra.

Nevelési céljaink megvalósítása során a gyermekek fejlődését folyamatosan mérjük, értékeljük.

A nagycsoportos gyermekek mérésénél a DIFER- módszer alkalmazása.

Tapasztalatainkat két helyen dokumentáljuk:

- A gyermekek egyéni dossziéjában
- Csoportnaplóban

A gyermekek egyéni dossziéja tartalmazza:

- A gyermek fejlődésének nyomon követését az egyes területeken 3-7 éves korig
- A gyermek ábrázolókézségének fejlődését, a mellékelt rajzokkal

- A gyermek anamnéziséét
- Szakvéleményt /ha készült/

A szülő tájékoztatása gyermeke fejlődéséről egyéni fogadóóra, illetve szülői értekezlet keretében történik.

3. A gyermekek értékelésének módszerei

Feltáró módszerek:

- Megfigyelés közvetlen módon Megfigyelés
- közvetett módon Vizsgálatok (interjú, teszt,
- beszélgetés, szociogram)

Feldolgozó módszerek:

- Megbeszélés
- Elemzés
- Tájékoztatás

4. A mérés fajtái korcsoportok szerint

Első korcsoport: 3-4 éves korosztály (első nevelési évben):

- Szociális, nem pedig célzott mérés, ennek lényege, hogy megfigyelésen alapul, beszoktatás tapasztalatai, szokásrendszer alakulása

Második korcsoport: 4-5 éves korosztály (első és második nevelési évben):

- képességek mérése, figyelemvizsgálat

Harmadik korcsoport: 5-6 éves korosztály:

- képességek mérése, figyelemvizsgálat, DIFER , diszlexia-prevenációs teszt, logopédiai szűrés

Kimenetkor DIFER gyors-teszt

5. Vizsgált területek

- Befogadási időszak
- Szokásrendszer alakulása
- Anyanyelv, kommunikáció
- Mozgásfejlettség

- Értelmi fejlettség
- Szociális, érzelmi, akarati fejlettség
- Rajzfejlődés

A méréseket a nevelési év elején és végén kell elvégezni. A nevelési év közben érkező gyermekeknél az első nevelési naptól számított egy hónapon belül. A mérési eredményeket, a gyermek teljesítményét az óvónők és a logopédus közösen értékelik, és szükség szerint ennek alapján alakítják ki, tervezik meg a fejlesztést, tanácsadás módozatait, rendszerességet, indokolt esetben további vizsgálatokat javasolnak a szülőknek.

A méréseket korcsoportonként kell szervezni, figyelembe véve, hogy a gyermek hány éve jár óvodába, vagy. Ha a gyermek nem járt óvodába, vagy nem három éves korától jár óvodába, akkor mindig az alacsonyabb, megfelelő korosztályhoz tartozó mérést kell elvégezni.

A mérések, fejlődési lapok kitöltése után azok tartalmát a szülővel ismertetjük, majd a szülő és az óvodapedagógusok aláírják.

**KORONCÓI TAGINTÉZMÉNY
TULIPÁNOS ÓVODA**

**HELYI PEDAGÓGIAI
PROGRAMJA**

„A gyermekszem: virág, csillag, oltalom
Csupa játék, csupa mosoly, izgalom.
A gyermekszem: tág világ és kikelet,
Ha reád néz, földeríti szívedet.
A gyermekszem: ablak, forrás, dombtető,
Erdőzúgás tisztította levegő.
A gyermekszem: a legfurcsább hatalom,
Próbáld ki csak másokon vagy magadon,
Mert amikor a gyermekszem kérve kér,
Abba minden vágy, csoda belefér.
A gyermekszem: szirmát nyitó kék virág,
Tőle fordul szebbre, jobbra a világ.
A gyermekszem: fényesség és bizalom,
Vezéreljen téged is ez az utadon!”

(Szűcs Imre: A gyermekszem)

1. Helyzetelemzés

Az 1998-ban íródott helyi program bizonyos alapértékeit továbbra is fontosnak tartjuk, de az óta sok olyan változáson ment végbe maga az óvodai nevelés szerepe, a község, és a nevelőtestület, amely változtatásra ösztönzött bennünket. Az óvodai nevelésben megjelentek (csoportonként 4-5) HH, HHH gyermekek, akiknek ellátása a mai kor követelményeinek megfelelő rálátást követel. Intézményünk fel tudja vállalni a SNI gyermekek bizonyos csoportját, így az integráció megint csak új szemléletet kíván nevelőtestületünktől.

Nevelőtestületünk is átalakult (4-5 éve stabilizálódott), a vezetés változott. Célunk, hogy lehetőségeinket kiaknázva a mozgásfejlesztést, és az egészséges életmódra nevelést előtérbe helyezve valósítsuk meg feladatainkat.

Részben megváltoztattuk előző nevelési programunk struktúráját is, igazodva az ÓNOAP rendszeréhez.

A mostani felülvizsgálat lehetőséget teremtett számunkra, hogy az évek során felhalmozódó tudást, tapasztalatot beépítve a mindennapok gyakorlatába, teljesítsük általuk az Alapprogram korszerű elvárásait.

2. Óvodánk bemutatása

Óvodánk Koroncó községben található. Koroncó, ősidők óta lakott település, melynek jelenleg 2000 lakosa van. Győrtől 15 km távolságra fekszik, földrajzilag a Kisalföldhöz tartozik. A község határában folyó Marcal folyó és a községet átszelő Bakony-ér kellemes, esztétikus természeti környezetet biztosít az itt élők számára.

Koroncón 1951-1960-ig csak időszakos, nyári óvoda működött, majd 1962-ig egy csoport, 1962-1989-ig két csoport, 1989-től pedig jelenlegi helyén, három csoporttal, 80 férőhellyel működik. Az intézmény rendelkezik tornateremmel, és saját kezelésű főzőkonyhával.

Szervezeti kereteit tekintve az óvoda 2006-ig önállóan, 2006-2007-ig a helyi iskolával közös igazgatás alatt működött. 2007-től napjainkig Koroncó Község Önkormányzata a szomszédos Rábapatona Község Önkormányzatával közösen működtetett Intézményfenntartó Társulás keretében látja el fenntartói feladatait.

Munkánk két alappillére az egészséges életmódra nevelés és a mozgásfejlesztés.

Fontosnak tartjuk a szabad játékot, mint a gyermek elsődleges és alapvető, az egész napját átszövő tevékenységet, mely által a legjobban fejlődik.

Az anyanyelvi nevelést az egész nap folyamán megvalósuló, minden tevékenységet átható folyamatnak tekintjük.

A mindennapok pedagógiai munkájában fontos helyet tölt be a külső világ tevékeny megismerése, a természet megszerettetése, védelme.

Mindezek megvalósításánál fegyelembe vesszük az életkori és egyéni sajátosságokat, ennek megfelelően gondoskodunk a közösségben végezhető sokszínű, minőségi tevékenységekről.

A megfelelő tárgyi és személyi feltételeket folyamatosan javítjuk.

A korszerű táplálkozást főzőkonyhánkon változatos étlappal segítjük.

A gyermekek mozgásfejlesztését, mozgásigényének kielégítését, fizikai állóképességük, kondíciójuk növelését, korszerű eszközökkel felszerelt tornatermünkben, napközben a csoportszobai mozgásfejlesztő eszközökkel és környezetbarát fajtáékokkal, tornaszerekkel ellátott udvarunkon valósítjuk meg.

Nevelési programunk sikeres megvalósításának záloga: biztonságos környezet, szeretetteljes légkör, pedagógiai munkájukban folyamatosan megújuló óvodapedagógusok, szakképzett dajkák.

Legfontosabb számunkra, hogy a gyermekeknek gondtalan óvodás éveket biztosítsunk, játékosan az életre neveljünk, együttműködve a családokkal.

3. Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- Az egészséges életmód alakítása
- Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés
- Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

3.1. Az egészséges életmód alakítása

*„Szeresd egészségedet, mert ez a jelen.
Védd a kisgyermeket, mert ez a jövő.
Órizd szüleid egészségét! – mert
A múlton épül fel a jelen és a jövő.”
(Bárczi Gusztáv)*

Célunk:

Az egészséges életre nevelés, az egészség megtartására, megerősítésére történő felkészítés. A 3-6 éves korosztály élettani, életkori sajátosságait figyelembe véve tervezzük a gondozási tevékenységet, a mozgásigény kielégítésének feltételeit, az egészség védelmét. Környezettudatos magatartás megalapozása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Egészséges, biztonságos, esztétikus környezet megteremtése és folyamatos biztosítása a gyermek belső és külső életterében egyaránt
- Baleseti helyzetek felismertetése, baleset megelőzésére nevelés. A gyermekek balesetvédelmi-, tűzvédelmi oktatása évente egyszer, illetve az alkalomnak megfelelően, dokumentáltan
- Folyamatos, rugalmas napirend kialakítása (minden gyereknek, mindenre jusson megfelelő idő, de a gyerekeket ne kelljen feleslegesen várakoztatni)
- A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése, betegségek megelőzése, beteg gyermek elkülönítése, szüleinek értesítése
- Kultúrált étkezés szokásainak megismertetése, segítése, gyakoroltatása. Az étkezéseknél törekedni kell a családiasságra (erőltetéstől mentes, vidám légkörben, kóstolásra ösztönzés, önkiszolgálás, szokásrendszer ésszerű, belátáson alapul) . a gyermekek egészségvédelmét, vitaminszükségletét éven át gyümölcsnapokkal pótoljuk, erősítjük.
- A gyermekek testi komfortérzetének biztosítása
- Nyugodt légkör biztosítása a pihenéshez (szellőztetés, zene, simogatás, alvókák, egyéni alvásigény figyelembe vétele, segítségre kész állapot)
- A tisztálkodás módjának készségszintre juttatása, rendszeresség kialakítása (WC használat, kézmosás, fogmosás, fésülködés)
- Az időjárásnak megfelelő öltözködési szokások kialakítása, a szülők egyéni kívánságainak figyelembe vétele, szemléletük formálása
- Változatos napi és hetirend biztosításával a gyermekek mozgásigényének folyamatos kielégítése. Minden nap szervezünk mozgásos tevékenységet, kiscsoportban heti 1, középső és nagycsoportban heti 2 kötelező testnevelés foglalkozást. Időjárástól függően (köd, -5 fok, eső, viharos szél esetén nem) napi 1-3 órát a szabad levegőn tartózkodunk a gyerekekkel.
- Megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, pedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása
- A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek segítése, egészséges életvitel igényének kialakítása, szükség esetén jelzés védőnőnek, családgondozónak

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermeknek belső szükségletévé válik a tisztálkodás igénye, s ezt megfelelő technikával teszi
- Önállóan, szükségleteinek megfelelően használja a wc-t, mosdós, zsebkendőt, a környezet rendjének megőrzése mellett
- A kultúrált étkezés alapvető szokásait gyakorolja, az evőeszközöket biztonsággal használja
- Az időjárás és öltözködés összefüggéseit felismerve önállóan, megfelelő sorrendben öltözködik, személyes holmiját rendben tartja
- Szeret mozogni, testi képességei fejlődnek egészségi állapota megfelelő, életkorának megfelelően

3.2. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés biztosítása

„Szentnek kell tartanunk a gyermek érintetlen lelkét, amit abba ültetünk minden próbát kiálljon.”

(Kodály Zoltán)

3.2.1. A befogadás

Célunk:

Olyan módszerek, eljárások alkalmazása, amelyek megkönnyítik a gyerekek alkalmazkodását a megváltozott körülményekhez, biztonságot és nyugalmat adnak. Megkönnyíteni a szülőktől való elválást, a bölcsődéből, családi napköziből érkezőknek biztosítani a viszonylagos folyamatosságot. Megismertetni a gyerekeket az új környezetükkel, törekedve arra, hogy eközben érzelmi bázist találjanak bennünk, óvónőkben.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek érzelmi biztonságának kialakítása, folyamatos befogadás
- Az óvónők és a szülők kapcsolatának kiépítése, az óvónő és gyermek érzelmi kapcsolatának megalapozása
- A nevelési év kezdete előtt megtartott szülői értekezleten az óvónők megismerkednek a szülőkkel, tájékoztatást adnak a szülőknek az óvoda napi életéről, bemutatják az óvodai nevelés törekvéseit, egyeztetik az óvodakezdés ütemezését.
- A csoportban dolgozó óvónők-dajka, közösen készülnek az új gyermekek befogadására: a csoportszobák berendezése, dekorálása, játékok előkészítése, óvodai jelek előkészítése, környezeti feltételek biztosítása.
- A csoport feltöltésénél azt a sorrendet követi, hogy először az előző kiscsoportból átjövő gyerekek (őket már az előző nevelési év végétől igyekeznek megismerni az óvónők), és a bölcsődéből, családi napköziből érkező gyerekeket fogadják, illetve akinek szülei dolgozni kezdenek,

rövidebb idejük jut az anyás beszoktatásra, majd utána érkeznek a családból jövő gyerekek.

- Kiemelt figyelmet kell fordítunk arra, hogy pozitív érzelmi hatások ériék őket
- Az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív attitűd jellemezze az első pillanattól
- Az anyás beszoktatás során a szülő addig maradhat, amíg azt a gyermek, a szülő, a körülmények igénylik.
- Szeretetteljes magatartással, fokozott törődéssel, az egyéni bánásmód érvényesítésével alakítani az érzelmi kötődést.
- Közös játékokkal, élményekkel, kooperatív magatartással a gyermek beilleszkedő-, és alkalmazkodó képességét erősíteni
- Kiemelt figyelmet igénylő gyermeknél különösen fontos az óvoda együttműködése speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel

A befogadási időszak során megfigyeljük, és írásban rögzítjük, hogy a gyermek:

- hogyan szokta meg az új környezetet
- hogyan reagált a szülőtől való elválásra
- milyen volt a játéka
- hogyan alakult a kapcsolata az óvónőkkel, dajkával
- hogyan illeszkedett be az óvodai élet ritmusába
- mi okozott számára örömet vagy nehézséget
- hogyan reagált a gyerekekre

3.2.2. Szocializáció

Célunk:

A gyermek családi életének hátterét megismerve és tiszteletben tartva olyan gyermekek nevelése, akikben kialakulnak a társas együttlélhez szükséges akarati és erkölcsi tulajdonságok. Derűs, vidám, élményekben gazdag, szeretetteljes, érzelmi biztonságot adó óvodai légkör és kapcsolatrendszer kialakulása, amelyben a gyermekek a közösség normáit elfogadva képesek egyéni érdekeik, pozitív tulajdonságaik, képességeik minél teljesebb kibontakoztatására.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében speciális fejlesztéssel, egyéni szükségleteknek megfelelő pedagógiai eljárások alkalmazásával, valamint szükség esetén megfelelő szakember közreműködésével az esélyegyenlőség biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- a gyermekek közötti kapcsolatrendszer bővítése, társas szükségleteik kielégítése
- a szociális érzékenység fejlesztése
- az erkölcsi és akarati tulajdonságok alakítása
- az óvodapedagógusok, dajkák, és az intézmény összes dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja, viselkedése modellértékű legyen

- arra törekedjünk, hogy a gyermekekkel igazságosan és differenciáltan, egyéni sajátosságaikhoz igazodva bánjunk, megtalálva minden gyermekben azt az egyedi képességet, pozitív tulajdonságot, amely a fejleszthetőség alapját képezi
- az óvodapedagógus a gyermekekkel megéreztetni, később elfogadtatja, mit miért tart helyesnek, illetve utasít el
- kialakítjuk a társakkal való együttjátszás, egymáshoz való alkalmazkodás normáit
- a gyermekeket a különbözőséggel elfogadására, tiszteletére nevelni
- segítjük az én tudat alakulását, segítjük az én érvényesítő törekvést
- fejlesztjük a gyermek önmagához való viszonyát, énképét, önismeretét, önértékelését (változatos, érdekes, játékos feladatok végzése közben)
- megismertetjük és gyakoroltatjuk a gyerekekkel a kultúrált érintkezési formákat
- kialakítjuk a gyermekek pozitív érzelmi viszonyulását az óvónő által közvetített szabályokhoz, értékekhez és a fejlesztő tevékenységhez
- erkölcsi tulajdonságok fejlesztése a nevelési helyzetek tudatos kihasználásával
- fejleszteni a gyermek akaratát a pozitív erkölcsi érzelmek kialakításával, szabálytudat erősítésével a játéktevékenység és a versenyjátékok során, a különböző feladathelyzetekben, a munka jellegű tevékenységekben
- megismertetjük a gyermekekkel szűkebb és tágabb környezetüket, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

Jól érzi magát az óvodában csoporttársaival és a csoportban dolgozó felnőttekkel

Örül a közösen elért sikernek, kialakul a közösségi-tudat az én-tudat mellett

A csoport kialakult szokásrendszerét betartja

Képes a kapcsolatteremtésre, együttműködésre

Hangulata vidám, közvetlen, érdeklődése sokoldalú

Az udvariassági formák betartásával kommunikál

Önbizalma megfelelő

Feladat és szabálytudata kialakult

A konfliktushelyzeteket társaival megfelelően kezeli

Képes a különbözőségek elfogadására, tiszteletére

Ismeri, tiszteli és védi szűkebb és tágabb környezetét

Az érzelmileg labilis gyermek nyitottabbá válik

4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

*„Nem elég magyar anyanyelvűnek születnünk,
Tanulnunk kell magyarul a sírig.”
(Nagy László)*

Célunk:

Változatos tevékenységformákon keresztül a gyermekek megismerkedése természeti és társadalmi környezetükkel, melynek segítségével képesek lesznek eligazodni az őket körülvevő világban, fejlődnek értelmi és anyanyelvi képességei. Mindez spontán érdeklődésére és ösztönös tudásvágyára, kíváncsiságára, élményeire alapozva az egyéni sajátosságokat figyelembe véve, cselekvésbe ágyazva történik. Cél az anyanyelvi nevelés során a magyar nyelv szeretetének, megbecsülésének kialakítása, továbbá a természetes beszéd és kommunikációs kedv ösztönzése, fenntartása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, gondolkodás, beszéd és kommunikáció) és a kreativitás fejlesztése.
- Minél több érzékszervre ható tapasztalatszerzést, megfigyelési lehetőséget biztosít a gyermekeknek. Sokoldalúan fejleszti az auditív, vizuális, taktilis érzékelésre épülő képességeket.
- A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása.
- Az önkéntelen figyelemtől és a spontán emlékezettől a szándékos megfigyeléshez és emlékezetbe véséshez, felidézéshez vezető utat sok játékos tevékenységgel segíti elő, az emlékezet, szándékos figyelem terjedelmét növeli.
- Fejleszti a képzeletet és fantáziát sok valós élmény nyújtásával, mesehallgatással és játék biztosításával.
- Az anyanyelvi nevelést valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítja. A személyes példa, a helyes minta adása kiemelt jelentőségű.
- Nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes csoportlétkör kialakításával eléri, hogy a gyerekek szívesen, bátran beszélnek, kérdeznek a társaiktól, felnőttektől egyaránt.
- Szakmai kapcsolattartás a logopédussal, gyógypedagógussal.
- A kommunikációs képességeiben gyengébben fejlődő gyermekeket szükség esetén logopédushoz, pszichológushoz irányítja, differenciál

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról, természeti és társadalmi környezetéről, felismeri az összefüggéseket
- Probléma helyzetben törekszik a megoldás keresésére, kreativitása megmutatkozik
- Képes időrendiséget felállítani
- Néhány mesét, verset, mondókát képes emlékezetből felidézni, rövid történetet, szöveget visszamondani
- Képről mondatokban beszél
- Beszédének tagoltsága, hangsúlya megfelel anyanyelvünk követelményeinek
- Bátran, szívesen kommunikál társaival és a felnőttekkel
- Szókincse korának megfelelő
- Jól használja a metakommunikációs eszközöket
- Gondolatait, élményeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni
- Tisztán ejti a hangokat

5. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai:

Az óvodai élet tevékenységi formái:

- Játék
- Verselés, mesélés
- Ének-zene, énekes játék, gyermektánc
- Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
- Mozgás
- A külső világ tevékeny megismerése
- Munka
- Tanulás

5.1. Játék

*„Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét és eszét,
szaporítja tapasztalatait. Ő azt hiszi csak játszik.
De mi tudjuk, mire megy a játék. Arra, hogy e világban
otthonosan mozgó, eleven eszű, tevékeny ember váljék belőle.”
(Varga Domonkos)*

Helye a nevelés folyamatában:

„A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a kisgyerek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és a saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenységgé. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is meg kell mutatkoznia.”

Célunk:

Az örömteli játék adta lehetőségek kiaknázásával a gyermekek teljes személyiségfejlődésének, pszichikumának, kreativitásának, és a differenciált képességfejlesztésének megvalósulása. Testi, szociális, értelmi és kommunikációs képességei, akarati tulajdonságai, érzelmi viszonyulásaik, viselkedésük, alkalmazkodóképességük fejlődése, mely során érvényesül a gyermekek szabadsága, önállósága.

Az óvodapedagógus feladatai:

- ***Játékra ösztönző légkör megteremtése:*** Jót játszani csakis biztonságérzetet adó, derűs, szeretetteljes légkörben lehet. Ilyen helyen a gyermek egyéni vágyait, ötleteit a kötetlen játéklehetőségekben szabadon megvalósíthatja, módja van megválasztani a játékhoz szükséges társat, eszközt egyaránt. Az óvodapedagógus feladata megteremteni azokat a feltételeket, melyek kedvezően hatnak az igazi, szabad, játék kialakulására, formáinak, tartalmának gazdagítására, amelyek ösztönzik a gyermekeket, általuk játéku sokoldalúvá válik.
- ***Játszóhelyek kialakítása:*** a különböző jellegű játékokhoz különféle játékra csábító, állandó és ideiglenes, a gyerekek eltérő igényeit kielégítő játszóhelyek kellenek. Vannak gyermekek, akik félrehúzódva, nyugalmasan szeretnek játszani, de maradjon szabad tér az énekes játékokhoz, egyéb, nagyobb mozgást igénylő játékokra is. Az óvoda udvara minden évszakban gazdagon kínálja a változatos tevékenységek lehetőségét. Az udvari játék a tevékenységek körének bővülését, a gyermekek játékának gazdagítását, kibontakozásának lehetőségét jelenti, mely az óvónőre speciális körülmények között, de ugyanazon feladatokat rója, mint a csoportszobában.
- ***Megfelelő játékeszközök biztosítása:*** A tartalmas és fejlesztő játékeszközöket a csoport összetételéhez és igényeinek megfelelően (költségvetésben tervezettek szerint) pótolja, bővíti, cseréli, karbantartja. A választásban tükröződnie kell az óvónői igényességnek. Fontos, hogy

igazodjon a gyermekek életkorához, az egyes gyermekek játékszükségletéhez, segítsék elő a sokoldalú fejlődést, fantáziálásra, gondolkodásra, problémamegoldásra serkentsenek. A gyermekek számára jól látható és elérhető helyen kell tárolni, hogy felkeltsék az érdeklődésüket. Legyen lehetőleg minél több természetes anyag a csoportszobában (kavics, termések, magok, faanyag, textíliák, ruhák). A csoportszobában is használható mozgásos játékok biztosítása (mászóhenger, füles labda, trambulín, bokszzsák) A szülők szemléletformálása: ötletadás otthoni játékvásárláshoz.

- **Megfelelő idő biztosítása:** az óvodás az óvodába játszani jön. Ezt szereti, ez a dolga, domináns szükséglete. A napirend megfelelő kialakításával kell biztosítani a hosszantartó, zavartalan játékidőt. Főbb kereteit megtartani, hisz a naponta azonos időpontban és intervallumban való ismétlődés nyugalmat, folyamatosságot, támaszt biztosítanak.
- **Élményszerzési lehetőségek biztosítása:** Az óvodai élet legyen minél élménygazdagabb, hiszen ettől tud színesedni, gazdagodni a gyermek játéka. Az élményekkel feltöltött gyermekek mindig jobban készen állnak a játékra, könnyebben is találják játékuik tartalmát. A jó hangulatú, közös tevékenységei a csoportnak (kirándulás, mézeskalácssütés, mesehallgatás, mesejáték) élménnyé válik, később játék formájában újra él.

Az óvodapedagógus tudatos jelenléte: Az óvónő fogadja el a gyermek szabályait, hagyjuk cselekedni, saját elgondolása szerint választani, biztosítsuk önállóságukat, a szabad kezdeményezést. Az óvodapedagógus utánoszható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, segítővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. Figyelnünk kell őket játék közben beleélőn, együttérzőn. Az adott helyzet, az adott gyermek, az adott játékszituáció megértése, átélése alapján lehet eldönteni, hogy milyen mértékben, hol van szükség az óvónőre. Konfliktusaikat is megértéssel, személyre, helyzetre szabottan kell megoldani. Fontos hozzá az óvodás érzelmi életének ismerete, a gyermekismeret. Így érthetjük meg játékuikat. Barkácsolni az óvónőtől tanulnak a gyerekek. Az így készült eszközökkel gazdagodhat játékuik, ösztönzést kapnak, ők is képesek lesznek alkotni. Mese-vers élményeiket szívesen eljátsszák, dramatizálják. Ehhez kéznél kell lenni az eszközöknek a gyerek számára (ruhák, kiegészítők, bábok). A szerepjátékok során megtanulnak a gyermekek szabályokat elfogadni, megtartani, azokhoz alkalmazkodni, az ezeknek való megfelelés szándéka teremti meg a szabályjáték feltételeit. A játék örömét a szabály betartása adja, spontaneitása a szabály önkéntes vállalásában érvényesül. Fontos a játékok jó megválogatása, megkívánja a felnőtt irányítását, jelenlétét. Észre kell venni a gyermek játékfejlődésének megtorpanását, meg kell keresnünk ennek az okát.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Játéka elmélyült, kitartó
- Képes szerepvállalásra
- Egyszerűbb játékszereket önállóan is készít, barkácsol, a rendelkezésre álló anyagokat, eszközöket használja játékában
- Alkalmazkodik a játék szabályaihoz
- A játékeszközökre vigyáz
- Az egyénre szabott játékfejlesztés hatására a SNI gyermekek lemaradása is csökken

5.2. Verselés, mesélés

*„Mesével indul az olvasóvá nevelés. Nem lesz jó olvasó az, aki nem hallgatott elég mesét.”
(Vekerdy Tamás)*

Helye a nevelés folyamatában:

„Az érzelmi biztonság megadásának s az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszközei a játékos mozgásokkal összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek. A magyar gyermekköltészet, népi hagyományok jó alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének legfőbb segítője. A mindennapos mesélés, mondókázás, verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.”

Célunk:

A gyermekek életkorának megfelelő irodalmi anyag válogatásával, átadásával, a népmesék, népi mondókák iránti érdeklődés felkeltésével, az anyanyelv szépségének felfedeztetése, érzelmi, esztétikai, erkölcsi, értelmi fejlődés elősegítése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállítása az életkori sajátosságok és a környezeti témakörök figyelembevételével
- Elsősorban a magyar népi, illetve műalkotásokból válasszunk, ezen túl a mai kortárs irodalmi művekből
- Ügyel a szavak pontos, tiszta ejtésére, hangsúlyozásra, a mondókázást mindig mozgáshoz, játékhoz kapcsolja
- Meséléshez, verseléshez megteremti a megfelelő nyugalmat (hely, szokások)
- A napi tevékenység során az óvónő többször is mondhat mondókát, verset, mesét, kitalált történetet, a nagyobb gyerekekkel minden alkalmat ki kell használni a kiolvasók, versek ismételtetésére
- Többszöri mesehallgatás után, a nagyobb gyerekekkel a mesét dramatizálva is feldolgozza, hogy szókincsük, kifejezőmódjuk bővüljön.
- A gyermek számára szükséges eszközöknek (ábrázolás eszközei,

dramatizálás eszközei, képeskönyvek, bábok) bármikor elérhetőnek kell lenni.

- A könyvek szeretetére, megbecsülésére nevel
- Nagyobbaknak könyvtárlátogatás szervez
- A mese szerepének, fontosságának megismertetése a szülőkkel
- Az ingerszegény környezetből érkező gyermekekre fokozott figyelem fordítása, differenciálás

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Szereti, kéri a mesét, verset
- Néhány mesét, verset, mondókát képes emlékezetből felidézni, rövid történetet, szöveget visszamondani
- Folytatásos mesék, verses mesék, meseregények cselekményeit nyomon követi, képes bonyolultabb mesék megértésére
- Képről mondatokban beszél
- Beszédének tagoltsága, hangsúlya megfelel anyanyelvünk követelményeinek
- Bátran, szívesen kommunikál társaival és a felnőttekkel
- Szókincse korának megfelelő
- Használja a metakommunikációs eszközöket
- Gondolatait, élményeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni
- Tisztán ejti a hangokat
- A családban a szülői mesélés gyakorisága növekszik, mindennaposá válik
- Az ingerszegény környezetből érkező gyermek lemaradása csökken

5.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

*„Nem lehet egészen boldog ember, akinek
nem öröm a zene.*

*Erre az örömrre azonban tanítani kell az
embereket, mert maguktól nem jutnak el odáig.”
(Kodály Zoltán)*

Helye a nevelés folyamatában:

„Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.” Általa fejleszthetők a nagymozgások, az egyensúlyérzék, a testséma, a keresztcsatornák működése, a térbeli viszonyok észlelése.

Célunk:

Ének-zene iránti érdeklődés felkeltése néphagyományaink közvetítésével,

örömteli komplex tevékenységek által a zenei anyanyelv megalapozása, zenei ízlés és esztétikai fogékonyság kialakulása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Megfelelő légkör, érzelmi motiváltság biztosítása, élménynyújtás
- A gyermekek életkorának, egyéni érdeklődésének megfelelően tudatos mondóka és dalanyag kiválasztásával segítse elő az érdeklődés felkeltését, az ismeretek elmélyítését (fejlesztési tervek egymásra épüljenek)
 - Az óvodapedagógus folyamatosan bővítse zenei ismereteit
- Segítse a hagyományok megismerését népdalok, népzene, népi gyermekjátékok, néptánc segítségével
- Az óvónő használjon változatos módszereket, lehetőleg egy hangszeren jól és biztonságosan játsszon, mutasson jó példát a gyermekeknek a tiszta énekléssel és szövegkiejtéssel
- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókával, gyermekdalokkal és a zenei képességfejlesztő játékokkal
- Zenei alkotó fantázia fejlesztése
- Ügyeljen arra, hogy a dalanyag a gyermekek értelmi és fizikai adottságainak megfelelő, kis hangterjedelmű, c-c magasságú legyen
- A zenei nevelést az 5-7 éves korú gyermekek számára heti 1 alkalommal kötött jelleggel szervezi, a többi korosztálynak kötetlenül
- Az ünnepeket színesítse a felnőttek igényes zenei előadása
 - A gyermekek egyéni képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése, differenciált foglalkoztatás (felzárkóztatás, tehetséggondozás)
 - A zenehallgatási anyag megválasztásánál vegye figyelembe a nemzetiségek kulturális értékeit

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Tud dallamot vagy ritmusmotívumokat egyénileg visszaénekelni, visszatapsolni.
- Tud néhány dalt tisztán, helyes szövegkiejtéssel egyedül énekelni.
- Tud társaival térformákat kialakítani, a közös játékban örömet leli.
- A zenei fogalmakat ismeri és alkalmazza.
- Megkülönbözteti az egyenletes lüktetést a dal ritmusától
- Felismeri néhány hangszer hangját, maga is képes ütőhangszerrel kísérni az éneklést.
- Az átlagostól eltérő fejlődési ütemű gyermekek képességei is megfelelően alakulnak.

5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

*„Jön előre Egyenes,
Vele szemben Görbe.
Miért járnak egyenest,
Miért nem járnak körbe?”
(Zelk Zoltán)*

Helye a nevelési folyamatban:

Egész nap lehetőséget kell biztosítani az ábrázoló tevékenységekre. Maga a tevékenység a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására, és az esztétikai élmények befogadására.

Célunk:

A gyermeki személyiség fejlesztése népművészeti elemekkel, esztétikus tárgyi környezettel. Jókedvvel végzett tevékenység közben a gyermekben a külső világot megismerő képesség, az ebben való tájékozódás, kreativitás, befogadó képesség kialakulása. Képi-plasztikai kifejezőképességük, színeképzetük, esztétikai igényességük, finommotorikájuk fejlődése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Igényes, mértéktartó, esztétikus környezet kialakítása
- A gyermekek alkotó-alakító, sokszínű tevékenységéhez zavartalan feltételek biztosítása, a szervezeti forma megválasztásával a rugalmasság, folyamatosság elvét alkalmazza.
- Változatos, különböző technikákra alkalmas, jó minőségű eszközök folyamatos biztosítása.
- A mintázási kedvet különböző természetes anyagokkal, kiegészítőkkel növelni (termések, magok, növények).
- Szokások, szabályok kialakítása, rögzítése, a gyermekek bevonása az eszközök előkészítésébe, tisztántartásába, elrakásába.
 - Odafigyelés a helyes ceruzafogás kialakítására.
 - Tevékenység iránti vágy felkeltése, változatos élmények biztosítása.
 - Különböző technikák alapelemeinek, eljárásainak bemutatása, gyakorlása.
- Minden gyermek saját elgondolása szerint alkothassa újra élményeit életkori és egyéni fejlettségi tempójának megfelelően.
- Az egyéni bánásmód, a fokozatosság, és a komplexitás elvének figyelembevétele a tevékenységek irányításakor.
- Nagyobb gyermekekkel (amennyiben mód van rá), kiállítást szervez.
- A gyermekek valamennyi munkáját kezelje értéként, őrizze meg, kerüljön időnként a gyerekek egyéni dossziéjába, használja az óvodai

környezet díszítésére, s a szülők szemléletét is ez irányba formálja. Ebben a tevékenységformában készült munkákat az év során összegyűjtjük, (amelyik olyan terjedelmű év közben hazaküldjük), és a gyermek, év végén hazaviheti.

Fejlődés eredménye óvodáskor végére:

- Örömmel, saját kezdeményezésére ábrázol.
- Készség szintjén kezeli az ábrázolás, kézimunka eszközeit, fokozott önállósággal alkalmazza a megismert technikákat.
- Helyesen fogja és használja a ceruzát, ecsetet, ollót
- Ábrázolása változatos szín és formahasználatot, tagoltságot mutat.
- Tud egyszerű formákat papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani.
- Részt vesz játék, kellék, ajándékkészítésben.
- Plasztikai munkái egyéniek, részletezőek.
- Emberábrázolásában feltünteti a részleteket, jelez egyszerűbb mozdulatokat.
- Téralakításra, építésre képes.
- Vonalvezetése balról jobbra halad.
- Megfogalmazza értékítéleteit, tud beszélni az alkotásokról, és elfogadja mások véleményét.
- Az egyéni bánásmód elvének alkalmazása eredményeként a lassabb ütemben fejlődő gyermekek felzárkózása megtörténik.

5.5. Mozgás

*„A mozgás sok mindenre orvosság,
De nincs olyan gyógyszer,
Amely a mozgást helyettesíthetné.”
(Görög mondás)*

Helye a nevelés folyamatában:

A rendszeres, egészségfejlesztő testmozgás a gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája, az óvodáskor egész időszakában jelentős szerepet tölt be a 3-7 éves gyerekek fejlődésében. Óvodánkban a mozgásfejlesztés, a testi nevelés kiemelt feladat. A jól felszerelt tornaterem a csoportszobák felszereltsége megfelelő alappal szolgál ehhez. A torna, a mozgásos játékok fejlesztik a testi-, és a szociális képességeket egyaránt. Hozzájárulnak a harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy és finommozgások kialakulásához, ellensúlyozzák a mozgásszegény életmód ártalmait. Kedvezően befolyásolják a gyermeki szervezet növekedését, teherbíró-, ellenálló képességét. Fontos szerepük van az egészség megőrzésében, megóvásában. Felerősítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatását. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segítik a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést és az alkalmazkodóképességet, valamint a személyiség akaratitényezőinek alakulását.

A mozgásfejlesztés két területen valósul meg. A szabad játékban a gyermekek spontán, természetes mozgása közben, és a kötelező testnevelési foglalkozásokon.

Célunk: Az egészséges életmód, a rendszeres testedzés szokásrendszerének, a testi-lelki harmónia, a társra figyelés, az alapvető testi képességek és a mozgáskészség fejlődése, a mozgás megkedvelése, különös tekintettel a mozgásos játékokra, természetes mozgásokra, és a koordinációra. Mozgás és értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása kialakul.

Feladataink:

- Egészséges, tiszta, biztonságos környezet megteremtése az épületen belül és az udvaron egyaránt, megfelelő öltözetben
- Megfelelő motiváció, a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a szükséges és elégséges szabályok megtanítása, betartatása
- A mozgáskészség fejlesztése, a mozgástapasztalatok bővítése és a megfelelő gyakorlási lehetőségek biztosítása a szabad játékban
- A testi képességek (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, koordinációs képességek) fejlesztése
- Értelmi és szociális képességek alakítása
- A tevékenységek irányításánál és értékelésénél differenciálni, figyelembe venni az egyéni fejlődési jellemzőket
- Játék, játékoság elsődlegességének tiszteletben tartása a foglalkozásokon
- Térí tájékozódás, testséma, lateralitás, szem-kéz-láb koordináció fejlesztése (középső csoporttól, oldalíságot jelző csuklópánt használata a testnevelés foglalkozásokon)
- A mozgásos tevékenységre mindennap lehetőséget biztosít a teremben vagy a szabad levegőn, és azt változatos formában szervezi meg (zenés torna, séta, kirándulás, mozgásos játékok)
- Évente egyszer mozgásos versenyprogram szervezése csoportjának (akadályverseny, kerékpáros ügyességi verseny, stb.)
- Felkészíti a gyermekeket az évente megrendezésre kerülő Ovifutás-ra
- Kis-, és középső csoportban heti egy, nagycsoportban heti kettő, kötelező testnevelés foglalkozást szervez és tervez az óvoda tornatermében, udvaron.
- A testnevelés foglalkozások anyagának, a mozgásos játékok kiválasztásánál figyelemmel van az életkorra, az eszközök megválasztására, a csoport összetételére, fejlettségi szintjére.
- Együttműködünk a helyi, nagy múlttal rendelkező Koroncói Tutti Judo Klub-bal, óvodai nevelési időn kívül helyet biztosítva az óvodás korú gyermekek sportolására
- Bátortalan, összerendezetlen mozgású gyermekek felmérése, egyéni fejlesztése (Ayres-terápia)

A mozgásfejlesztés területei:

Mozgásfejlesztés a szabad játékban:

- Meg kell őriznünk a gyerek mozgáskedvét, ha szükséges,
- fel kell keltenünk ezt a mozgáskedvet, és tudatosan építenünk kell rá
- Megteremtjük a mozgásra inspiráló, biztonságos környezetet a csoportszobában, és az udvaron egyaránt
- Megtanítjuk a szükséges és elégséges szabályokat, és azokat következetesen be is tartatjuk
- Alkalmat biztosítunk, hogy minden gyermek a fejlettségének és igényének megfelelően kielégíthesse mozgásigényét
- Az eszközök és a tevékenységek kiválasztásánál figyelembe vesszük gyermekeink életkorát, fejlettségi szintjét és a csoport összetételét
- Az óvodaudvar lehetőséget nyújt a mozgásformák gyakorlására, miáltal a gyermekek természetes mozgásigénye sokrétűen kielégül
- A gyerekek különböző terepeken gyakorolhatják a mozgást, mászást, gurulást, futásokat, ugrásokat, labdajátékokat, kerékpározást
- A téli időszakban csúszkálást, hógolyózást, hólapátolást, szánkózást szervezünk

Mozgásfejlesztés a testnevelési foglalkozásokon és a mindennapos mozgásfejlesztésben:

Mindennapos mozgásfejlesztés	<ul style="list-style-type: none">> A napirend fontos része> Megalapozzuk azt az igényt, hogy rendszeresen mozogni jó és szükséges> A középpontban a mozgásos játékok állnak, kiegészülnek járás, futás és gimnasztikai gyakorlatokkal, sok eszközzel
Testnevelés foglalkozások (Kis-, és középső csoportban heti 1, nagycsoportban heti 2)	<ul style="list-style-type: none">■ A foglalkozások anyaga a járás, a futás, a gimnasztika, a főgyakorlatok, valamint a játék■ Speciális prevenciós gyakorlatok beindításával a lábboltozat, és a gerinc erősítése■ Figyelembe vesszük az adott csoport fejlettségi szintjét, az egyes gyermekek fejlődési ütemét
Ayres-terápia (Hetente 1 foglalkozás)	<ul style="list-style-type: none">• Az óvodapedagógusok megfigyelései, javaslata alapján, szülők egyetértésével kerülnek a gyerekek a terápiás csoportokba• A terápia célja, hogy egyensúlyi és más érzékszervi ingerek adásával az idegrendszer érettségét, integratív funkcióit növeljük• Szakképzett óvodapedagógus végezheti

Fejlődés eredménye óvodáskor végére:

- Igényévé válik a rendszeres mozgás és beépül a mindennapi életritmusba
- Kialakul a megfelelő mozgáskoordinációja, finommozgása fejlett
- Környezetében megfelelően tud tájékozódni és biztonságosan mozogni, mozgását irányítani, irányokat megfelelően alkalmazni
- Mozgása összerendezetté és ritmikussá válik
- Betartja a szabályokat, kialakul benne az egészséges versenyszellem
- Figyelme, önfegyelme megerősödik
- Tud rollerezni, vagy biciklizni
- Tud rövidebb távon egyenletesen futni

- Testileg és lelkileg edzetté válik
- Ismer legalább egy labdajátékot, ismeri 2-3 kézi szer használatát, kezdeményez mozgásos játékokat
- Az egyéni fejlesztés során a bátortalan, összerendezetlen mozgású gyermekek is fejlődnek

5.6. Külső világ tevékeny megismerése

„Amit hallok – elfelejtem;
Amit látok – megismerem;
Amit csinálok – megtanulom.”
(Ősi bölcsesség)

Helye a nevelés folyamatában:

„A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól a valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is. A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut a gyermek, és azokat a tevékenységeiben alkalmazza.”

5.6.1. A külső világ tevékeny megismerése

Célunk:

Természetszerető, a természetet védő, értő és érző, nyitott gyermekek formálása. Pozitív érzelmi viszony kialakítása a természethez, szülőföldhöz, helyi szokásokhoz, emberi alkotásokhoz, olyan szokásrendszer elsajátítása, amelyek meghatározóak a környező világgal való harmonikus kapcsolatteremtéshez, a szűkebb és tágabb környezetben való biztonságos eligazodáshoz szükséges képességek kialakulása. Ismereteit tevékenységekben alkalmazza.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Problémaszituációk megteremtésével az érdeklődés felkeltése, a gyermekek kíváncsiságának kielégítése
- Komplexitással, játékos tapasztalatszerzés a természeti-, társadalmi környezetből, a tapasztalatok feldolgozása
- Helyi környezeti adottságok kihasználása téma, és helyszínvásztáskor
- Szűkebb és tágabb környezet megismertetése a fokozatosság elvének betartásával (falu-város)
- A környezetben végbemenő változások rendszeres megfigyeltetése,

- tapasztalatszerzés elősegítése, kísérletek
- Környezetbarát szokások megalapozása (takarékoskodás, hulladékkezelés)
 - Minél több kirándulás, terepen végzett tevékenység, élményszerzés
 - A gyermekek és a környezet kapcsolatának gyakorlati feldolgozása (évszak változások hatása az emberre, az ember környezetformáló tevékenysége, természetvédelem)
 - Alkalmat, időt, helyet, eszközt biztosítani környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására, tájékozódásra, eligazodásra a közvetlen környezetben
- Környezetorientált magatartásformák kialakítása (egymás tisztelete, szeretete, egymás munkáinak megbecsülése, növények-állatok gondozása, rendetlenség, szemetelés, rongálás elítélése)
 - Az otthonról hozott élmények spontán és tervszerűen szerzett ismeretek feldolgozása, családokkal való együttműködés
 - Tapasztalatgyűjtés az időben való eligazodáshoz
 - Jeles napok, ünnepek megismertetése élményszerűen, tevékenységeken keresztül, tapasztalatgyűjtés néphagyományokról, szokásokról
 - Elősegíteni a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Mer és tud kérdezni, érdeklődéssel fordul az őt körülvevő világhoz, adott szituációhoz
- Felismeri az ok-okozati összefüggéseket, kölcsönhatásokat
- Kialakul az analízis-szintézis képessége
- Tudja saját nevét, lakcímét, születési helyét, idejét, szülei nevét, foglalkozását
- Ismeri a községben található nevezetes helyeket, esztétikai alkotásokat, fontosabb intézményeket
- Ismeri a gyalogos közlekedés szabályait, (közlekedési eszközöket)
- Ismeri az évszakokat, azok jellemzőit, eligazodik az időben, sorrendekben
- Tiszteletben tartja a másikat, az emberi alkotásokat, ismeri a növényeket, állatokat, óvja a természetet
- Ismeri saját testét, óvja testi épségét, védi egészségét
- Elutasít minden emberre, illetve természetre irányuló káros tevékenységet
- Ismer foglalkozásokat, mesterségeket, szerszámokat
- Ismer színeket, különböző anyagokat
- Örömteli, tartalmas, tevékeny részvétellel éli át az ünnepeket, jeles napokat, szeret kirándulásokon, sétákon részt venni

5.6.2. A külső világ téri, formai, mennyiségi megismerése

*Ismeritek Számországot,
Itt bizony sok csodát láttok... ”
(Osváth Erzsébet)*

Célunk:

A gyermekek már meglévő matematikai tapasztalatai beépüljenek, bővüljenek. Motiváció, lehetőség biztosítása az ilyen irányú ismeretek megszerzésére. Logikus gondolkodás megalapozása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A játék során adódó spontán matematikai helyzetek kihasználása, az elemi ok-okozati összefüggések felismertetése, megtapasztaltatása, ezek különböző tevékenységekben, élethelyzetekben történő gyakorlása
- Érzékelés-észlelés, megfigyelőképesség, figyelem, emlékezet, képzelet fejlesztése, logikus gondolkodás kialakítása
- Egyéni képességek figyelembevétele
- Érdekes, a gyermek kíváncsiságára épülő problémahelyzetek teremtése
- Változatos tevékenységformák biztosítása: egyéni, páros, mikrocsoportos szervezéssel
- A térbeli viszonyok, az irányok és helyzetek pontos megnevezése
- Az ingerszegény környezetből érkező, a hátránnyal küzdő gyermekek problémáinak felismerése, differenciált foglalkoztatása

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Képesse válik arra, hogy az óvodapedagógus gondolatmenetét megértse, kövesse, kéréseit teljesítse
- Képes jól ismert tulajdonságok alapján sorba rendezni, válogatni
- Érti, és helyesen használja a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatos kifejezéseket
- Képes összehasonlításra, megkülönböztetésre, azonosításra, párosításra
- Számfogalma 10-es számkörben kialakult
- Képes halmaz képzésére, bontására
- Felismeri a geometriai alakzatokat és képes azokat tulajdonság szerint rendezni
- Tér-, és síkbeli tájékozódása fejlett
- Van tapasztalata a tükörképről, szimmetriáról
- A nehézségekkel, hátránnyal küzdő gyermekek, lemaradása csökken, élményekkel, tapasztalatokkal gazdagodnak

6. Munka jellegű tevékenységek

*„Dolgozzatok legények,
Holnap lesz a vásár,
Kifizetlek benneteket,
Ha eljön a császár”
(népköltés)*

Helye a nevelés folyamatában:

A gyermek mindennapi tevékenységének része a munkajellegű tevékenység, amely az óvodai élet egészében érvényesülő folyamat. Ahogy ez a tevékenység az idők során egyre önállóbbá válik (önkiszolgálás, naposi tevékenység, megbízások önálló teljesítése), ez a gyermekek egyre magasabb fokú együttműködését igényli. Eközben természetes módon alakul a gyermekek szociális magatartása, társas kapcsolata, kommunikációja. Munkajellegű tevékenysége során társadalmi környezetükről is speciális ismereteket szereznek. A negatív és pozitív élethelyzetekben szerzett tapasztalatok – az óvodapedagógus tapintatos segítségével – közösen vezetnek el a kívánt változásokhoz. Természetesen az önállóságra fokozatosan, a munkavégzés folyamatában, az óvodai élet 3-4 éve alatt jut el a gyermek, s e folyamatban az egyéni sajátosságok széles skálájával találkozhatunk (temperamentum, rátermettség, alkalmazkodó képesség). Munkavégzés közben begyakorlódnak és pontosabbá válnak a különböző munkakészségek. Az eszközök célszerű használatán kívül kialakulnak a munkavégzés, a munkaszervezés képességének alapjai is, fejlődik kitartásuk, felelősségérzetük, önértékelésük.

Célunk:

A munkavégzéshez szükséges beállítódások, célszerű munkafogások, készségek, képességek, tulajdonságok kialakulása, cselekvő tapasztalással a gyermeki személyiség, attitűdök fejlesztése, saját és mások elismerésére nevelés.

Az óvodapedagógus feladatai:

Kiegyensúlyozott, nyugodt, sürgetésmentes légkör megteremtése

Ésszerű munkajellegű tevékenységek biztosítása, fokozatos, folyamatos bővítése

A külső világ megismerésével kapcsolatos tevékenységek megszervezése, melyekben a gyermekek egyéni fejlettségükhöz mértén vesznek részt

Megfelelő használati tárgy és munkaeszköz álljon a gyermekek rendelkezésére

A munkavégzésekkel kapcsolatos szokás-, és szabályrendszer kialakítása

A gyermekekkel való együttműködés és folyamatos, konkrét, reális, vagyis a gyermekek saját magához mértén fejlesztő értékelése

A munka jellegű tevékenységeket jutalomként adjuk, teljesítését becsüljük nagyra

Az óvodapedagógus és minden intézményi alkalmazott tevékenysége példaértékű legyen

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Ügyel saját személye és környezete rendjére
- Munkatevékenységében kitartó.
- Szívesen vállal munka jellegű megbízásokat, e közben jól kommunikál
- A munkavégzéshez használt eszközöket elrakja.
- Az étkezőasztalt esztétikusan teríti meg.
- Étkezés után az edényeket elrakja.
- Részt vesz a teremrendezésben, ágyazásban.

7. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

*„Ne erőszakkal oktasd a gyermeket a tanulmányokra,
Drága barátom, hanem játszva tanuljanak;
Már csak azért is, hogy könnyebben megfigyelhesd,
mire van hajlama.”*
(Platon)

Helye a nevelés folyamatában:

A tanulás nem önálló tevékenységformaként jelenik meg a program gyakorlatában. A gyerek játékába ágyazott, változatos tevékenységek során tanul. Ebben a folyamatban az óvónő az egyes gyerek tanulási képességeinek alakulását követi és segíti. Az óvodáskorú gyerek életkori sajátosságaiból következik, hogy a gyerek cselekvéseiben, érzékszervi, mozgásos, tapintásos észlelésen keresztül tanul. A gyermeki tevékenység motorja a játékkedv, a mozgásigény, az utánpótlási vágy. A környezetben lévő ingerek aktivitásra készítik, kiváltják a hatékony viselkedés igényét, közben ismereteket szerez, készségei, szokásai gyarapodnak, tanul. Ebben az önkéntelen tanulási helyzetben a 3-8 éves gyerekek ismeretei bővíthetők. A gyerek a folyamatban többször átéli, tanulja, mikor, miként figyeljen a környező világra és belső jeleire. Érzékenységgel, érdeklődéssel fordul az őt körülvevő környezeti ingerek, hatások felé, tevékeny aktivitását a felnőtt megerősítő, elfogadó viselkedése befolyásolja, ismétlésre készíteti. Ebben az életkori szakaszban a gyermek fejlődéséhez, fejlesztéséhez ez az érzelmi fogékonyság szolgál alapul.

Célunk:

Olyan gyermekek nevelése, akik az óvodáskor végére elérik azt a fejlettségi szintet, mely lehetővé teszi számukra, hogy a játék átalakulhasson egy külső készítésre reagáló tevékenységgé, melyet a szándékos megtanulni akarás jellemez. Az óvodás gyermekek képességei fejlesztése, építve a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A cselekvő aktivitás és a sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítása, a gyermek kommunikatív, kognitív, pszichomotoros képességeinek optimális fejlesztése, egyéni adottságainak megfelelően
- A közvetlen környezet folyamatos megismerésének, érzékelésének, észlelésének, biztosítása
- A kívánatos viselkedési szokások alakítása és a szociális készségek fejlesztése
- A játékban rejlő lehetőségek kihasználása
- Az egyéni fejlődési, érési ütem figyelembevétele a tevékenység felkínálása során
- Elsősorban differenciáló, egyéni vagy mikro csoportos, illetve kooperatív technikákat alkalmaz.
- Felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitás erősítése
- Önismeret, önértékelés és teljesítőképességük megismerésének elősegítése
- Személyre szabott, pozitív értékeléssel a gyermeki személyiség kibontakoztatása
- Projekt hetek alkalmazásával komplex ismereteket nyújt, tapasztalatszerzési lehetőséget biztosít.
- A kiemelkedő képességű, tehetséges gyermekek felismerése, fejlesztése
- Részképesség-lemaradás, illetve egyéb potenciális tanulási zavar időbeni kiszűrése, jelzés a megfelelő szakembernek, óvodavezetőnek

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Az egyszerű feladatokat megérti.
- Ha a helyzet megkívánja, kivárja, míg rákerül a sor.
- Érdeklődik környezet tárgyai, jelenségei és ezek összefüggései iránt.
- Feladatai végrehajtásában kitartó.
- Szándékos figyelmének időtartama életkorának megfelelő.
- Képes a már elsajátított ismeretek szándékos felidézésére.
- A részképesség- és tanulási zavaros gyermekek időben megfelelő szakemberhez kerülnek.
- A tehetséges gyermekek is megtalálják a kiemelkedő képességüknek megfelelő tevékenységet

Életkortól függő, szervezett tanulás

3-4 évesek	A szabad játékban, illetve az irányított játékban való spontán tanulási forma elsődlegességét meghagyva élünk fejlesztő játék ill. szükség szerint a kezdeményezések lehetőségével
4-5 évesek	A spontán tanulás mellett biztosítjuk a kötetlen és a kötelező foglalkozásokon való részvétel lehetőségét
5-7 évesek	A spontán tanulási formák és a kezdeményezések mellett, megjelennek a kötött, mikro csoportos, egyéni foglalkozások is

8. Az óvodai élet megszervezésének elvei

8.1. Személyi feltételek

*„Gyermekekkel foglalkozni minden bizonnyal, a leghálásabb munka, ami a földünkön osztályrészüll jutott, de saját tökéletességünket is ez mozdítja előre.”
(Brunszyik Teréz)*

Óvodapedagógusok:

Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára. Meggyőződéssel, szakmai tudás birtokában, felelősséggel, a kisgyermeket értve, tudatos és tervszerű hatásával segíti a harmonikus gyermeki személyiség életkorra jellemző tulajdonságainak kibontakoztatását és megerősítését.

A nevelőtestület közös értéknek fogadja el a toleranciát, empátiát, egymás segítségét, együttműködést, egymás véleménye iránti megértést, az emberi méltóság tiszteletben tartását, az esztétikus óvodai környezet jelentőségét, a nevelői tevékenység rugalmasságát, a helyzethez és a gyerek egyéni jellemzőihez történő alkalmazkodást, felelősségtudatot, az önművelési, önfejlesztési igényt.

Óvónőink személyiségének jellemzői:

- Nyitottság a kapcsolatteremtésre, jó kommunikáció
- Az újítás, megújulás lehetőségét mindig szem előtt tartják
- A gyermek tisztelete, jogainak tiszteletben tartása, demokratikus nevelési stílus

- A különbözőségek elfogadására törekvés
- Az egészséges életmód, mozgás szeretete
- Környezettudatos szemlélet

A sajátos nevelési igényű gyermekek speciális nevelését, fejlesztését gyógypedagógus végzettségű óvónő segíti. Feladata a SNI gyermekek terápiás segítése, valamint tanácsadás a pedagógusoknak, igény szerint a szülőknek. Óvodánkban nincs lehetőség pszichológus foglalkoztatására, ezért arra törekszünk, hogy az óvodapedagógusok továbbképzés, önképzés keretében minél sokrétűbb pszichológiai, fejlesztőpedagógiai, mozgásfejlesztési ismeretet szerezzenek.

Fontos a nevelőtestület önálló alkotó óvodapedagógiai munkájának segítése és az értékes szakmai ötletek közkinccsé tétele, új kolléganők óvodánk közösségébe való beilleszkedésének támogatása.

A hospitálások lehetősége igény és érdeklődés szerint, kölcsönös betekintési alkalmat ad egymás nevelőmunkájába.

Célunk a program megvalósítását segítő szakvizsgák, további szakképesítések megszerzése (mozgásfejlesztő, drámapedagógus, stb.), továbbképzéseken, konferenciákon való aktív részvétel.

Dajkák:

Minden csoportban egy szakképzett dajka segíti az óvónők munkáját. Fontos feladatot látnak el a gyermekek gondozásában, napközbeni ellátásában az óvodapedagógusok irányításával. Magatartásukkal, beszédstílusukkal, ők is hatással vannak a gyermekekre, fontos hogy munkájukban tükröződjön a gyermekek szeretete, elfogadása, tisztelete. Fontos, hogy jól tudjanak együtt dolgozni a csoportban dolgozó óvónőkkel, kompetenciahatáraikat betartva. A csoportok gondozási feladatait, nevelési terveit ismerniük kell, illetve fontos a napi kapcsolatban, hogy ismerjék az óvónő céljait, feladatait, hiszen csak így tudják segíteni munkájukat. A szülőknek felvilágosítást a gyermekek előrehaladásáról, problémáikról csak az óvónőkkel együtt adhatnak.

Az intézmény egyéb alkalmazottainak köre:

A konyhai feladatokat 4 fő látja el, ebből 2 szakképzett (szakácsnő, félállású ételmezésvezető). Fontos, hogy az óvodavezető és az ételmezésvezető kapcsolata ne csak formális legyen (étlap, létszám), hanem az ételmezésben tükröződjön az ANTSZ ajánlás, az óvodavezető elvárásai, a gyermekek igényei, a fenntartó elvárásai egyaránt. A karbantartói feladatokat az önkormányzat alkalmazásában álló karbantartó végzi, az óvodavezető koordinálásával.

Az intézményben foglalkoztatott logopédus az önkormányzat megbízásával végzi munkáját.

Az intézményben szervezett külön foglalkozásokat, és a hittant is csak olyan személy tarthat, aki a közoktatási törvényben meghatározott végzettséggel, vagy óvodapedagógus szakképzettséggel rendelkezik.

Az alkalmazotti közösség tagjaitól is elvárjuk, hogy munkájukkal, magatartásukkal, személyes példájukkal segítsék megvalósítani nevelési feladatainkat.

8.2. Tárgyi feltételek

*„Kis gyermekem csak nézzél szerteszét,
Éretted van itt minden, ami szép”
(Várnai Zseni)*

Az óvoda objektív feltételrendszerének a fejlesztése az óvoda évenkénti költségvetési keretének függvénye, melyet a fenntartó önkormányzat a mindenkori gazdasági helyzetnek megfelelően biztosít. Az óvoda tárgyi fejlesztéséhez pályázatok megírásával, eszközök készítésével, a Szülői szervezet támogatásával járulunk hozzá.

Épület:

Óvodánk a község központi helyén, eredetileg is óvodának épült (1989) létesítményben működik. Az épületben 3 csoportszoba, öltöző, 3 WC, mosdó, nevelői szoba (szülők fogadására is alkalmas) vezetői iroda, tornaterem és főzőkonyha működik. 2012-ben sor került az intézmény külső tatarozására, szigetelésére. A program megvalósításához szükséges eszközök és felszerelések rendelkezésünkre állnak, mely megfelel a kötelező minimális eszköz- és felszerelési jegyzékben foglaltaknak. Az óvodai alapeszközöket kiegészítve programunk eredményességét erősítő, speciális eszközökkel is rendelkezünk.

Megfelelő munkakörnyezetet biztosítunk az óvodai munkatársaknak, lehetőséget teremtünk a szülők fogadására.

Udvar:

Óvodánk udvara a 3 csoport számára közösen kialakított, 3 homokozóval, 2 babaházzal, hintákkal, mozgásfejlesztő eszközökkel rendelkezik (dobójátékok, csúszda, láncoshíd, mérleghinták, mókuserék). A tágas füves területek lehetővé teszik a játékos versengéseket, (futóverseny, akadályverseny, foci, habtenisz). A betonos terület alkalmas biztonsági felszerelésekkel kerékpározásra, rollerezésre. Az udvar egy részében virágoskertet alakítottunk ki, ahol a gyermekek maguk is gyakorolhatják a növények gondozását. A szülők támogatásával tűzrakó épült, mely szintén sok tapasztalatszerzésre, közös élményekre ad lehetőséget.

A lejtős udvarrészen, télen, az óvoda szánkóin, csúszkáin a szánkózási lehetőség is biztosított, kiegészítve hólapátolással, havas építésekkel.

Esős, nyirkos időben, az óvoda által biztosított gumicsizmákban a gyerekek tapasztalatokat szerezhetnek az időjárásról, állatokról, növényekről.

Egészséges életmódra nevelést segítő eszközök:

Táplálkozás: a főzőkonyha adta lehetőségek jól szolgálják a korszerű táplálkozás megvalósítását, melyet gyümölcsnapokkal is kiegészítünk.

Eszközök: zöldség, gyümölcsmosásra, aprításra szolgáló eszközök, megfelelő mennyiségű tálalóedény, evőeszközök, hűtőszekrény, mikrohullámú sütő.

Mosdók: csoportonként 3-3 mosdóval, wc-vel rendelkeznek, Fogmosópohár tartóval, törölközőtartóval vannak felszerelve.

Mozgásfejlesztő eszközök:

Bordásfalak, tornaszőnyegek, zsámolyok, padok, Greiswald-készlet, Wesco-készletek, egyensúlyozó eszközök, különböző méretű labdák, füles labdák, karikák, kéziszerek, body-roll hengerek, botok, babzsákok, rugós deszkák, lengőhinták, trambulinok, térhágcsó, tini-kondi, kötelek, gördeszkák, kerékpárok, rollerek, szánkók, csúszkák

Játékok:

Szerepjátékokhoz, konstruáláshoz, építéshez, szabályjátékokhoz megfelelő mennyiségű, és minőségű eszköz áll rendelkezésre

Ének-zene:

cd-s, magnetofonos rádió minden csoportban, kazetták, cd-k, óvónői hangszerek, metallofonok, zörej és ritmushangszerek, énekes játékok kellékei

Rajz, mintázás, kézimunka:

Az ábrázolás jó minőségű eszközei (különböző papírok, ollók, színes ceruzák, zsírkréták, festékek, ecsetek, gyurmák, stb.) textilek, természetes anyagok, különböző technikák elsajátításához

Külső világ tevékeny megismerése:

Fényképezőgép, videó lejátszó, szemléltető képek, könyvek, képességfejlesztő eszközök, logikai készlet, egész alakot láttató tükrök, minimat-készlet, mérőeszközök, falu-város, gumicsizmák

Munka jellegű tevékenységek (gyermeknek):

Seprűk, lombseprűk, lapátok, gereblyék, hólapátok

Nevelőmunkát segítő eszközök:

Számítógép, nyomtató, fénymásoló, fax, tv, videó, könyvtár, fejlesztő játékok, logopédiai tükör, Ayres-terápiás eszközök

8.3. Az óvodai élet megszervezése

8.3.1. Gyermekcsoportok szervezése

Nevelési programunkat 3 homogén csoportban valósítjuk meg, de a gyermekek életkori összetételétől függően előfordulhatnak átfedések a csoportok között:

- Kiscsoport: 3-4 évesek
- Középső csoport: 4-5 évesek
- Nagycsoport: 6-7 évesek

Az óvodai csoportok kialakításakor figyelembe vesszük a gyermek életkorát, fejlettségi szintjét, a szülők igényeit, valamint a közoktatási törvényben meghatározott létszámhatárokat

Arra törekszünk, hogy egy csoportba, lehetőleg kettőnél több SNI gyermek ne kerüljön

A csoportok elosztásáért az óvodavezető a felelős

Az óvoda teljes nyitva tartási idejében a gyermekekkel óvodapedagógus foglalkozik

8.3.2. Napirend kialakításának elvei:

A tevékenységek megszervezésénél elvi szempontunk a folyamatosság, a választhatóság és a rugalmasság. A jól megtervezett napirend segíti a szokások kialakulását és hozzájárul az egészséges fejlődés feltételeinek megteremtéséhez, a tervszerű, összehangolt tevékenységekkel elkerülhető a felesleges várakozás, a tétlenség, a kapkodás. A napirend rugalmassága lehetővé teszi az előre nem tervezett, de a gyermekek személyiségfejlődését szolgáló események beillesztését. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét. A tisztálkodás és öltözködés végzéséhez, az egyéni szükségleteknek megfelelő időtartamot biztosítunk.

A gyermekek tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez növekvő időtartamú (5-35 perces) foglalkozások tervezésével, szervezésével járunk hozzá. Ezek szervezése, tervezése az óvodapedagógus számára kötelező, a gyermeknek választható. A tevékenységi formákat az adott korcsoport fejlettségi szintjét, a gyermekek egyéni képességeit, a tevékenység tartalmát, témáját figyelembe véve, szervezzük, élve a módszertani szabadság lehetőségével.

A tevékenységek közül a mozgásfejlesztést célzó testnevelést minden korosztály számára kötött formában szervezzük. (A gyermek, ha igényli, a foglalkozás közben kiléphet a tevékenységből)

A szeptember 1-től május 31-ig terjedő időszak napirendjét a gyermekek biológiai-, társas szükségleteit szem előtt tartva a csoportok óvodapedagógusai állítják össze.

Mivel a nevelés nem zárul le május 31-én, ezért arra törekszünk, hogy a nyári időszak (június 1-augusztus 31-ig) tartalmas, a gyermeki szabadságot tiszteletben tartó, gondosan megtervezett legyen. Az év közben már kialakított szabályok, szokások megtartásával az óvodapedagógus a nyári élet megszervezésénél adjon lehetőséget a gyermekeknek arra, hogy az évszak örömeit szabadabban élvezzék, és kötetlenebb formában biztosítson változatos tevékenységet, lehetőséget a fejlődésre.

NAPIREND:

Érkezéstől az udvari játékig:

A gyermekek érkezése, fogadása

Játéktevékenység

Játékos tanulás, csoportos, mikrocsoportos és egyéni foglalkozási formák alkalmazásával

Mindennapos mozgásfejlesztés Testnevelés foglalkozás

Tízórai, gondozási teendők ellátása

Hagyományok ápolása, születésnapok megünneplése

Játéktevékenység

Játékos tanulás csoportos, mikrocsoportos és egyéni foglalkoztatási formák alkalmazásával

Élményszerző séták, kirándulások, közös megfigyelések

Szabad, mozgásos játék az udvaron

Udvari játéktól az ébredésig:

Naposi munka feladatainak elvégzése, önkiszolgálás

Ebéd, gondozási teendők ellátása.

Pihenés-alvás előtti mese, altatódal

Alvás-pihenés, folyamatos ébredés

Ébredéstől hazaindulásig:

A csoportszoba rendjének helyreállítása

Uzsonnázás, gondozási teendők ellátása

Játékos egyéni képességfejlesztés

Játéktevékenység

Szabad, mozgásos játék az udvaron

Találkozás a szülőkkel, rövid információcsere a gyermek fejlődéséről, magatartásával kapcsolatosan óvónői vagy szülői kezdeményezésre igény szerint

8.3.4. Hetirend

A hetirend nem napokhoz kötött tevékenységeket jelent, mivel egy-egy környezeti téma köré csoportosítva, azt körbejárva dolgozzuk fel az élményeket, tapasztalatokat, ismereteket a különböző foglalkozási területeken keresztül hét folyamán. Kivételt képez a testnevelés, sajátos feladatai, céljai, speciális eszköz és helyigénye miatt. A csoportok év elején összehangolják hetirendüket a

tornaterem használatára, a fejlesztőszoba-, az Ayres-terápiás eszközök használatára, illetve a hittanoktatás, a logopédiai foglalkozás idejére vonatkozóan.

8.3.5. A fejlődés nyomon követése

A gyermekek beiratkozását követően a leendő óvónők igyekeznek megismerni az új gyermekeket, családokat. Erre jó alkalmat teremt a beiratkozás, községi rendezvények, előzetes szülői értekezlet, illetve szükség szerint a családlátogatások.

Amikor a gyermekek bekerülnek a csoportokba, az óvónők Gyermektükör-kérdőívünk segítségével tárják fel a kisgyermek óvodáskor előtti életszakaszának fontosabb állomásait, kérdéseit.

A gyermekek óvodai fejlődését egy Egyéni fejlettségmérő és fejlesztést meghatározó lap segítségével rögzítjük, a törvényben, rendeletben, eljárási rendben meghatározottak szerint. A gyermekekről összegyűjtött információkat, dokumentumokat (szakvéleményt, rajzokat), a gyermek dossziéjában tároljuk.

8.4. Az óvoda kapcsolatai

8.4.1. Hagyományaink, ünnepeink

Az ünnepek, megemlékezések szervezését a gyermekek személyiségfejlődésében fontosnak tartjuk, mert az érzelmi nevelés és a szocializáció terén kiemelkedő hatásuk van. Ezek az események szervesen illeszkednek a tervezett nevelési folyamatokba, melyeket a szülők közreműködésével készítünk elő, bonyolítunk le. Ünnepeinket az aktuális előkészületek jellemzik, érzelmi, hangulati ráhangolódással, ajándékkészítéssel, az óvoda dekorációjában való megjelenítéssel

Óvodai megemlékezések:

- Március 15.

Ünneplése változatosan, csoportonként más-más módon zajlik. Látogatás a Hősi parkban, zászlók kihelyezése, éneklés. Kokárda kitűzése.

Népszokásörző jeles napok, és az óvoda közös ünnepei:

- Mikulás

A Mikulás az óvónők által készített ajándékot személyesen adja át a gyerekeknek, akik alkalmi versekkel, énekkel köszöntik.

- Karácsony

Az adventi előkészületekkel (mézes sütemény sütése, ajándékkészítés, környezet díszítése), gyertyagyújtással fokozzuk a várakozás érzelmi hatásait. Az óvoda játékeszköz bővítését erre az időszakra tervezzük, így minden csoport játékot talál az óvoda közös terében feldíszített óriási fenyőfa alatt. Énekkel versekkel ünnepelünk. Ünnepi ruházattal, ünnepi menüvel, esztétikusan terített asztallal fokozzuk az ünnepi hatást.

- Farsang

Jelmezben (óvónők, dajkák is beöltöznek) zajló zenés, táncos esemény, aktuális versekkel, énekkel, tréfás játékokkal.

- Húsvét

Az előkészületek során a hagyományok ápolása kapja a főszerepet (tojásdíszítés, egyéb szimbólumok), az óvodában közös húsvétváró, tavaszköszöntő mozgásos népi játékokkal ünnepelünk, a gyerekek az óvónők által készített ajándékot kapnak.

- Anyák napja

A gyerekek verset, éneket tanulnak, ajándékot készítenek édesanyjuknak.

- Évzáró

Az év során megismert énekekből, versekből, dalos játékokból állítjuk össze, az óvoda csoportjai egymás után adják elő műsorukat, ekkor kerül sor az iskolába menők búcsúztatására is.

- Gyermeknap

Változatos programok szervezésével, óvodaszinten kerül megünneplésre, a szülők aktív közreműködésével.

- Családi délutánok

Sportrendezvények:

- Ovifutás
- Kirándulások

Csoportok ünnepe:

- Születésnapok

Általában gyertyagyújtással, éneklés, verselés, mesemondás után az óvónők által készített apró ajándékot kap a csoporttól az ünnepelt.

8.4.2. Az óvoda és a család kapcsolata

Az óvoda a családi nevelés elsődleges jogát és kötelességét tiszteletben tartva, azt kiegészítve óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkciót tölt be. Sajnos a családokban végbement funkcionális változások sok esetben, az óvodában csapódnak le, így hát mindent meg kell tennünk a fejlődésben történő lemaradások korrigálására, a családi nevelés hiányainak pótlására. A feladatok megoldása során az óvodapedagógus feladata érvényesíteni az intervenció gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Feladatunk:

- Megteremteni a bizalom légkörét
- Megismerni a családok nevelési elveit, szokásait
- Megismertetni a szülőkkel az óvoda nevelési elveit
- Az együttműködést a kölcsönös tisztelet, korrekt tájékoztatás jellemezze
- Előremutató, támogató, szakmai tapasztalatokra épülő, családhoz illesztett

megoldások megtalálása a segítségnyújtás során

- Megteremteni a tapasztalatcsere alkalmait, együttműködési formáit, közös programok, rendezvények, fórumok szervezésével

A kapcsolattartás formái:

- **Befogadás** : célja, a gyermekek beilleszkedésének segítése. Különbség van a családból, illetve bölcsődéből, vagy más közösségből érkező gyermek befogadása között. Minden gyermek esetében, más-más időt követel a befogadás.
 - A befogadási időszak legyen fokozatos, és folyamatos
 - Ebben az időszakban az óvónőknek és a dajkáknak az a feladata, hogy biztonsággal, szeretettel, megértéssel, odafigyeléssel forduljanak a gyerekekhez, szülőhöz egyaránt
 - Elégítsük ki a gyermek játékszükségletét (minél inkább játszik, annál inkább fejlődik, és minél inkább fejlődik, annál inkább játszik)
 - Tegyük lehetővé az anya részvételét a folyamatban
 - Engedjük, hogy behozzák kedvenc játékukat, gyakorolhassák sajátos szokásaikat

> **Családlátogatás**: célja, hogy a pedagógusok megismerjék a gyermek környezetét, felmérjék helyét a családban, tájékozódjanak elvekről, szokásokról. Ha szükséges, a gyermekvédelmi felelőssel együtt folytassák le. Szülővel való egyeztetés előzi meg, a szülő elzárkózását tiszteletben kell tartanunk.

> **Közös ünnepek**: célja, lehetőséget teremteni a család és az óvoda közötti kapcsolat kialakítására, elmélyítésére, egymás szokásainak, értékrendjének jobb megismerésére, szemléletük formálására. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek és szüleik számára értékközvetítő funkciója van, hiszen az ünnepek igazi átélésére, a rákészülésre, sok kisgyerekeknek csak az óvodai nevelés a minta, és a lehetőség.

Közös programjaink:

- Családi délutánok
- Évzáró
- Gyereknapi
- **Családi délutánok**: ünnepek előtt, illetve néhány egyéb alkalomkor családi délutánt szervezünk, amikor az óvodában késő délután 1-2 órában keresztül együtt barkácsolhatnak szülők és gyerekek egyaránt. Célunk, hogy a gyermekekre a családban több „minőségi idő jusson”. a szülők jobban megismerjék gyermekeiket, a közös elfoglaltság pozitív irányba mozdítsa a családi nevelést, a szülők jobban megismerjék egymást.
Részvevők: óvónők-dajkák egyaránt.
- **Fogadóóra**: célja a szülők tájékoztatása a gyermekek egyéni fejlődéséről. Tartása személyre szabottan, egyéni egyeztetés alapján célszerű.

Ilyen alkalmak keretében kerül sor a törvény által előírt tájékoztatási kötelezettségünkre a gyermek óvodai fejlődéséről. Az óvónők legyenek felkészültek (feljegyzésekkel, gyermekmunkákkal), hogy mondanivalójukat, megállapításaikat kellőképpen alá tudják támasztani. Fontos a tapintatosság, a bizalom. A fogadóórát kezdeményezheti a szülő is.

- **Szülői értekezlet:** célja, az óvodát, a csoportot, a gyermeket, a szülőket érintő legfontosabb témák, célok, szokások, feladatok, programok, esetleg problémák megbeszélése. Az óvodapedagógus feladata a szülők tájékoztatása, véleményének meghallgatása, javaslatainak figyelembevétele. Idejéről, témájáról legalább 1 héttel előbb értesíteni kell az illetékeseket. A szülői értekezleten jelenléti ív írása és jegyzőkönyv készítése kötelező.

8.6. Óvoda iskola kapcsolata

Célunk:

- > Egymás munkájának megismerése, tapasztalatok átadása a zökkenőmentes átmenet érdekében

Feladatunk:

- > Szülők tájékoztatásának biztosítása
- > Betekintés nyújtása az óvodai életbe (tavasszal)
- > Gyermekeink beilleszkedésének figyelemmel kísérése (évente 1 -2 alkalommal)
- > Kölcsönös meghívások rendezvényekre

8.7. Óvodánk egyéb kapcsolatai

Fenntartóval:

- Hivatalos
- Támogató
- Együttműködő a közös feladatokban

Egészségügyi szervekkel:

- Orvos
- Védőnő
- Családsegítő Szolgálat

Óvodapedagógusi munkát segítőkkal.

Gyermekpszichológiai és Pedagógiai Tanácsadó Győri Kistérség

- Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság
- Gyermekvédelmi Szolgálat
- Logopédus
- Hitoktató

Szakmai szervezetekkel:

- Megyei Pedagógiai Intézet
- Tagintézményeink
- Óvodavezetők Munkaközössége
- Pedagógus Szakszervezet

Egyéb kapcsolataink:

- Cigány Nemzetiség Önkormányzata
- Koroncói Tutti Judo Klub
- Koroncó Községért Közalapítvány

9. Az óvoda gyermekvédelmi feladatai

Célunk:

- Harmonikus, nyugodt, biztonságos óvodai környezet kialakítása
- Megfelelő tájékoztatás az érvényben lévő gyermekvédelmi törvényről az óvodapedagógusok részére
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekeknek esélyegyenlőség biztosítása, fejlődésének elősegítése, hogy javuljon életminőségük, és a későbbiek folyamán könnyebben tudjanak beilleszkedni a társadalomba

Feladatunk:

- A gyermeki értékek minden esetben való védelme
- A gyermeki jogok érvényesülésének figyelemmel kísérése
- Nevelési év kezdetén a HH, HHH gyermekek számának felmérése
- Szükség szerint családlátogatás végzése
- A HH, HHH gyermekek differenciált nevelése, fejlesztése
- A rendszeres óvodába járás figyelemmel kísérése, hiányzás jelzése a gyermekvédelmi felelősnek
- Az óvodában folyó gyermekvédelmi munkáért felelős az óvodavezető, a gyermekvédelmi munkát koordinálja a gyermekvédelmi felelős.

Feladata:

- Szükség szerint védőnő, családgondozó segítségének igénybevétele
- Anyagi veszélyeztettség esetén a szülővel közösen kezdeményezni a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylését
- Nyilvántartás vezetése

- Beszámoló készítése

Gyermekvédelmi munka várható eredménye:

- Csökken a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek száma
- Minden rászoruló időben kap segítséget
- A szülők bátran fordulnak az óvónőkhöz és a vezetéshez gondjaikkal

A segítő szervezetekkel hatékony együttműködés

Legitimációs záradék

Véleményezte:

..... dátum 2013.03.26

Szülői szervezet képviselője

..... dátum 2013.03.27.

Szülői szervezet képviselője

Elfogadta:

..... PH. dátum 2013.03.27.

Nevelőtestület képviselőjében

..... PH. Dátum 2013.03.25.

Nevelőtestület képviselőjében

Jóváhagyta:

..... P.H. dátum 2013.03.28.

intézményvezető

A legitimációs záradék eljárás alátámasztását igazoló dokumentumok:

- > A nevelőtestület döntéséről készült jegyzőkönyv, mely ...27/3/2013;125/2013...számú határozatával elfogadta a helyi pedagógiai programot.
- > A szülői szervezet véleményét bemutató 30-3/2013; 126/2013 iktatószámú jegyzőkönyv.

P.H.

.....
Intézményvezető

Rábapatona, 2013. 03.28.

Záradék: Fenntartóként a szabályzattal a/.....(.....) sz. Kt. határozat alapján

Egyetértek

Rábapatona, 2013.....

Jutasi Kálmán

polgármester